

ANNEX V

Template for programmes supported from the ERDF (Instrument for Jobs and growth goal), ESF+, the JTF, the Cohesion Fund and the EMFF – Article 16(3)

CCI	
Title in EN	South Muntenia Regional Operational Program
Title in national language(s)	Programul Operațional Regional Sud Muntenia
Version	Draft v.1 – 29.09.2020
First year	2021
Last year	2027
Eligible from	
Eligible until	
Commission decision number	
Commission decision date	
Member State amending decision number	
Member State amending decision entry into force date	
Non substantial transfer (art. 19.5)	Yes/No
NUTS regions covered by the programme (not applicable to the EMFF)	
Fund concerned	☒ ERDF
	☐ Cohesion Fund
	☐ ESF+
	☐ JTF
	☐ EMFF

* Numbers in square brackets refer to number of characters."

1. Programme strategy: main development challenges and policy responses

Reference: Article 17(3)(a)(i)-(vii) and 17(3)(b) CPR

<p>Programul Operațional Regional (POR) al Regiunii Sud-Muntenia pentru perioada 2021-2027 își propune să asigure continuitatea viziunii strategice privind dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile privind dezvoltarea acesteia din Planul de Dezvoltare Regională (PDR) 2014-2020 și Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii (RIS3) 2014 - 2020 implementate prin POR 2014-2020 și alte programe naționale și europene.</p> <p>Procesul de fundamentare și elaborare al POR se bazează pe luarea în considerare a următoarelor particularități ale regiunii:</p> <ul style="list-style-type: none">
▪ Oportunitățile existente în regiune sunt legate de patrimoniul natural diversificat, de resursele agricole importante, de densitatea mare de rețele TEN-T, de tendințele de concentrare și
---

specializare a activității economice, de existența unor centre urbane relativ mari și a unor orașe mici și medii cu multe similitudini.

- O caracteristică aparte, cu multiple implicații de ordin socio-economic, o reprezintă faptul că este singura regiune din țară care conține o regiune enclavă în partea mediană, și anume regiunea București – Ilfov, cea mai dezvoltată regiune din România. Aflate în zona de dominație a municipiului București, orașele din regiunea Sud Muntenia sunt puternic polarizate economic și social de către acesta și au mari dificultăți cu retenția populației tinere și specializate.
- Regiunea este caracterizată de existența unei rețele de așezări urbane de dimensiuni mici și medii cu o capacitate de polarizare relativ redusă. Nu are niciun oraș peste 250.000 locuitori, așa cum au majoritatea regiunilor din România. Există în schimb două centre de polarizare (Ploiești și Pitești) și conurbații de localități relativ mici¹, cu funcțiuni și probleme similare, deci înclinată către cooperare. Expansiunea urbană necontrolată și nesustenabilă și distrugerea patrimoniului cultural și industrial generează probleme atât de ordin social, cât și de mediu.
- O altă caracteristică geografică cu implicații majore în dezvoltarea regiunii este prezența, în partea de sud a regiunii, a fluviului Dunărea, declarat parte a Coridorului Paneuropean de transport VII al UE;
- Cu toate progresele și creșterea economică înregistrată în perioada 2014 – 2018, regiunea Sud Muntenia rămâne o regiune care se încadrează în categoria regiunilor cele mai puțin dezvoltate, în concordanță cu clasificarea Uniunii Europene, având un PIB situat la 26% din media UE 28².
- Regiunea se confruntă cu o accentuare a disparităților de dezvoltare între partea de nord și sud. Astfel, partea de nord (formată din județele Argeș, Prahova și Dâmbovița) este puternic industrializată (în special industriile constructoare de mașini, extractivă și metalurgică), generând împreună cca 70% din PIB-ul regional. Restul celor patru județe (Călărași, Giurgiu, Teleorman și Ialomița) au o contribuție mult mai scăzută la formarea PIB-ului regional (cca 30%), fiind specializate în agricultură, domeniu care presupune forță de muncă mai puțin calificată și cu o intensitate scăzută a tehnologiei. Nivelul de trai este mai ridicat în județele Argeș și Prahova decât în restul regiunii.
- În economia regiunii, după industrie, au o importanță deosebită turismul (stațiunile montane de pe Valea Prahovei³), agricultura, fondul forestier și energia; toate aceste domenii sunt însă foarte expuse riscurilor schimbărilor climatice și dezastrelor naturale sau modificărilor de mediu.
- Mobilitatea și conectivitatea sunt afectate de infrastructura deficitară și de condițiile geografice.
- Sud Muntenia este a doua regiune la nivel național ca mărime a populației (peste 3,2 mil. locuitori). Un procent semnificativ al populației trăiește în orașe mici, comune și sate, caracterizate de o dezvoltare modestă. Scăderea populației din mediul urban a fost mai accentuată decât în mediul rural, având loc un proces lent de dezurbanizare la nivel regional (42% din populația regiunii trăiește în mediul urban).

¹ Conurbația Valea Prahovei – este o aglomerare liniară de orașe de dimensiuni similare (mici) – Azuga, Bușteni, Sinaia, Comarnic, Breaza – cu un profil economic similar, dominat de sectorul turistic, nevoi și provocări comune de dezvoltare: accesibilitatea redusă (lipsa unei autostrăzi), infrastructura turistică deficitară, promovarea insuficientă a potențialului turistic, dotarea tehnico-ediliciară deficitară, expansiunea necontrolată a zonelor rezidențiale (secundare), îmbătrânirea demografică, managementul integrat al zonelor protejate, transportul în comun.(PDR, 2021 – 2027).

² Eurostat, 2018.

³ Sinaia, Bușteni și Azuga.

- Regiunea este afectată de declin demografic (cauzat de scăderea natalității, dar și de migrație) și de îmbătrânirea populației. Nivelul de instruire al populației este mediu, iar nivelul de ocupare al forței de muncă este redus.

Viziunea strategică și axele prioritare ale programului

POR SM 2021–2027 și-a stabilit drept **obiectiv general stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate a regiunii Sud Muntenia, care să conducă la îmbunătățirea calității vieții comunităților locale prin sprijinirea capacității de inovare și digitalizare a administrației publice locale și economiei regionale, dezvoltarea sustenabilă a infrastructurii și a serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.**

Au fost identificate 7 prioritati, ce corespund celor 5 obiective de politică stabilite de Comisia Europeană pentru perioada 2021–2027.

Obiective strategice sectoriale

Pornind de la specificul regional, de la lecțiile învățate în perioada 2014–2020 și documentele programatice regionale (PDR și RIS3), investițiile pentru dezvoltarea regională sustenabilă vor fi realizate prin urmărirea unui număr de șapte obiective strategice, fiecare dintre ele răspunzând unei provocări de dezvoltare.

Obiectivul strategic 1 - *Stimularea dezvoltării inteligente și durabile a regiunii, bazată pe inovare, digitalizare și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial.*

Regiunea Sud Muntenia are o capacitate limitată de cercetare și inovare a economiei regionale.

Sud Muntenia se încadrează în categoria regiunilor cu performanțe modeste de inovare⁴. În acest sens, deși este a doua regiune la nivel național (după București Ilfov), care contribuie la nivelul cheltuielilor de CD, performanțele înregistrate sunt scăzute, cu un indice regional al inovării la nivel european de 18,4 și ocupând locul 237 în clasamentul regiunilor inovatoare din Europa.

Sprijinul regional pentru CD este sub media națională (0,4% din PIB în 2018, cu o polarizare mare în județul Argeș ce generează 89% din cheltuielile de CD). În ceea ce privește infrastructura de cercetare regională, aceasta este foarte slab dezvoltată, fiind localizată în principal în sectorul public (universități și institute de cercetare) și deținând o pondere de 3% din totalul infrastructurii la nivel național și o pondere de 4% în totalul ponderii de echipamente la nivel național, ceea ce plasează regiunea pe locul 7 la nivel național (SNCISI 2021-2027).

În regiune, numărul entităților de transfer tehnologic acreditate s-a redus în perioada 2014-2018, iar gama de servicii furnizate de acestea este limitată. Cu toate acestea se estimează o creștere a numărului acestora dat fiind că în perioada 2014–2020, POR axa 1 a sprijinit dezvoltarea acestor entități și a serviciilor furnizate de acestea. La nivel de regiune s-a înregistrat în perioada 2012-2016 o scădere cu 75% a firmelor inovatoare.

Analiza economică realizată în cadrul RIS3 a validat șase sectoare relevante pentru Sud Muntenia: Construcția de mașini, componente și echipamente de producție, Agricultură și industria alimentară,

⁴ Potrivit Tabloului de Bord Regional de Inovare 2019.

Bioeconomia (dezvoltarea economiei circulare), Turismul și identitatea culturală, Localități inteligente și Industria și cercetarea de înaltă tehnologie.

Motor de creștere economică, digitalizarea rămâne o provocare importantă și la nivelul regiunii, ținând cont de faptul că, în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, România se situează pe locul 27 în rândul țărilor UE, cu mult sub media UE⁵. Deși s-a înregistrat o ușoară îmbunătățire a IMM-urilor ce fac vânzări online, de la 8% în 2018 la 11% în 2019, România rămâne cu mult sub media UE de 18%. În plus, nivelul competențelor digitale este scăzut în regiune, doar 49% din populație utilizând internetul zilnic⁶.

Competitivitatea regiunii este influențată de puternicele disparități intrajudețene cu privire la concentrarea teritorială a întreprinderilor⁷ și gradul diferit de diversificare al activității economice. În 2018, în Sud Muntenia, existau 63.262 de întreprinderi active, poziționând regiunea pe locul 4 la nivel național. Structura economiei regionale este formată în mare măsură (89%) din microîntreprinderi și mai toate tipurile de firme întâmpină probleme legate de supraviețuirea pe piață în primii 5 ani de la înființare. Structurile de sprijinire a antreprenoriatului sunt slab dezvoltate, pe teritoriul regiunii existând un singur incubator de afaceri, ce oferă o gamă limitată de servicii. În schimb în regiune există cel mai mare număr de parcuri industriale, un avantaj care trebuie fructificat în acest context. În regiune activează 9 cluster, ce sunt active în automotive, ind. agroalimentară, mobilă, textile, electronică și ITC. De-a lungul lanțului valoric, firmele din cluster se concentrează pe veriga de producție și servicii, cu intensități mici pe zona de CD și proiectare⁸.

Pentru soluționarea strategică a acestor provocări, axa prioritară 1 își va concentra intervențiile în sprijinirea transferului tehnologic în beneficiul IMM-urilor și dezvoltarea capacității de inovare a economiei regionale prin proiecte de inovare, investiții în infrastructură, dezvoltarea capacității și competențelor de cercetare și inovare, în domeniile de specializare inteligentă validate la nivel regional, inclusiv participarea în structuri și rețele de inovare.

Acțiunile din cadrul axei 1 se vor îndrepta și către investiții pentru susținerea adoptării tehnologiilor și instrumentelor digitale de către IMM-uri. În plus, prin sprijinul acordat dezvoltării Hub-urilor de Inovare Digitală în regiune, se va putea dezvolta corespunzător și gama de servicii necesare adoptării digitalizării de către firmele din regiune.

Investițiile din cadrul acestei axe vor viza și impulsivarea creșterii IMM-urilor; se vor concentra pe investiții în active corporale și necorporale pentru microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv pentru economie circulară și internaționalizare, dat fiind că bioeconomia și tranziția către o economie circulară reprezintă unul din sectoarele de specializare inteligentă a regiunii Sud Muntenia. În plus, vor sprijini dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și a gamei de servicii furnizate, precum și dezvoltarea clusterelor și a rețelelor de afaceri. Totodată se va acorda atenție și sprijinirii dezvoltării competențelor actorilor implicați în procesul de descoperire antreprenorială.

⁵ Indicele economiei și societății digitale, DESI 2020, România

⁶ Eurostat, 2018.

⁷ Densitatea întreprinderilor active înregistrează valorile cele mai mari în județele din nordul regiunii - Prahova (28,91%) și Argeș (26,75%), în timp ce județele din partea de sud dețin valorile cele mai mici – Ialomița (7,16%) și Giurgiu (7,81%).

⁸ Oportunitatea susținerii clusterelor prin POR (Clustero, 2020).

Se vor finanța cu prioritate proiectele identificate în atelierele de descoperire antreprenorială și avizate de Consorțiul Regional de Inovare, prin apeluri competitive.

Obiectivul strategic 2 - Creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării serviciilor publice

Regiunea SM înregistrează progrese reduse în adoptarea digitalizării de către administrația publică.

Raportul de Țară al Comisiei Europene privind Indicele Economiei și Societății Digitale 2019 evidențiază faptul că în ceea ce privește gradul de competitivitate digitală, România se situează pe locul 27 din cele 28 de state membre UE. În ceea ce privește serviciile publice digitale, situația s-a înrăutățit, România ajungând pe ultimul loc în clasamentul UE. Cu toate acestea, în ceea ce privește anumiți indicatori, țara performează satisfăcător. Există un nivel ridicat de interacțiune online între autoritățile publice și cetățeni, întrucât România se situează pe locul șapte în ceea ce privește utilizatorii de e-guvernare, care reprezintă 82% dintre utilizatorii de internet, față de media UE de 64 %. Necesitatea implementării unor platforme de interacțiune online între autorități și cetățeni a fost accentuată și de criza COVID 19, iar autoritățile trebuie să construiască pe progresul înregistrat deja în această perioadă.

În Sud Muntenia, nivelul de dezvoltare al serviciilor publice digitale oferite de orașe este unul încă redus, deși din cele 48 orașe, 75% sunt înrolate în platforma ghișeul.ro și permit plata anumitor taxe și impozite locale. În afară de acest serviciu, doar reședințele de județ și câteva orașe precum Sinaia și Mioveni oferă o varietate mai mare de servicii publice digitale. Interacțiunea online cu cetățenii este posibilă atât pe site-urile primăriilor de orașe, dar și a unui număr de 44 de comune prin intermediul aplicației Regista.ro, însă trebuie menționat că procesele de lucru din cadrul administrației publice locale sunt parțial sau deloc digitalizate.

Prin intermediul axei prioritare 2, operațiunile se vor concentra pe intervenții de tip smart-city (siguranță publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic și transport public, îmbunătățirea siguranței și securității pentru transportul public, iluminat public, sisteme GIS, etc.) aplicabile în zone funcționale urbane. În acest fel, se răspunde și recomandării de țară formulate în documentul Recomandarea Consiliului privind Programul Național de Reformă al României pentru 2020, anume direcționarea investițiilor către infrastructura de servicii digitale.

Obiectivul strategic 3 – Stimularea tranziției regiunii către o economie cu emisii zero prin creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea protecției mediului și creșterea mobilității urbane

Regiunea SM se confruntă cu creșterea poluării zonelor urbane din cauza consumurilor de energie mari în clădiri, a sistemelor de transport poluante ce determină o mobilitate limitată, precum și numărul mare de areale urbane degradate.

În contextul expansiunii urbane, fondul locativ la nivel regional era la sfârșitul anului 2018 în creștere cu 1,78%, față de sfârșitul anului 2011. Peste 95% dintre locuințele din mediul urban sunt amplasate în condominii construite în perioada 1960-1990. Multe dintre aceste clădiri au fațadele nereabilitate și sunt construite din materiale ineficiente energetic. Este necesară deci realizarea de investiții în aceste clădiri, în vederea îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie.

Totodată, consumul de energie pentru spațiile ocupate de administrația publică, clădirile educaționale și cele comerciale reprezintă aproximativ 75% din consumul nerezidențial de energie. Pentru 2021 – 2027 sunt vizate măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile rezidențiale și clădirile publice, de consolidare în funcție de riscurile identificate și utilizarea surselor alternative de energie.

Foarte multe orașe din regiune se confruntă cu o serie de probleme, cu privire la existența unor spații urbane degradate, terenuri/suprafețe degradate, vacante sau neutilizate, care afectează mediul urban și implicit, calitatea vieții populației. O problema importantă la nivelul regiunii o reprezintă și suprafața redusă a spațiilor verzi amenajate pe cap de locuitor în mediul urban (19,61mp/loc), suprafață ce este mult sub nivelul standardelor impuse de UE (26mp/loc) și a normei Organizației Mondiale a Sănătății (50mp/loc).

Spațiile urbane degradate din orașe ocupă o suprafață de 616.007 mp, municipiul Moreni fiind cel mai afectat (302.477 mp/loc). Totodată, în cadrul orașelor există și o suprafață de 375.467 mp **terenuri virane/neutilizate/abandonate**. Fenomenul afectează în special orașele Topoloveni (160.000 mp) și Fieni (99.008 mp).

În ceea ce privește **întinderea spațiilor verzi**, în 7 din cele 48 de orașe ale regiunii (orașele Ștefănești, Costești, Fierbinți-Târg, Tândărei, Comarnic, Budești și Bolintin Vale) suprafața spațiilor verzi înregistrează valori foarte scăzute, sub 5 mp/loc. Valoarea cea mai critică se înregistrează în orașul Bolintin Vale din județul Giurgiu cu numai 0,72 mp/loc.

În acest sens, măsurile de regenerare urbană din cadrul acestei axe se referă la promovarea investițiilor în infrastructura verde în zonele urbane, reabilitarea spațiilor urbane degradate, reconversia funcțională a terenurilor virane/neutilizate/degradate și extinderea și modernizarea spațiilor verzi.

Analiza Planurilor de Mobilitate Urbană Durabilă și a PDR ilustrează faptul că mobilitatea și conectivitatea urbană este limitată, iar sistemele de transport public sunt încă generatoare de emisii de gaze cu efect de seră. Astfel, problemele comune evidențiate de majoritatea orașelor din regiune sunt lipsa benzilor dedicate, a semaforizării cu prioritate și amenajarea deficitară a stațiilor de autobuz, o infrastructură foarte slab dezvoltată pentru mijloacele de transport ecologic, o conectivitate scăzută sau chiar inexistentă. Transportul public din regiune se confruntă cu scăderea flotei destinate transportului de persoane și cu un număr mic de mijloace de transport public ecologic (rețele de tramvaie și troleibuze funcționează doar în orașul Ploiești).

În acest context, este nevoie de investiții pentru promovarea mobilității, dotarea cu mijloace de transport ecologice și stimularea intermodalității diverselor sisteme de transport public, transportul durabil fiind unul dintre domeniile către care României îi este sugerat să direcționeze investițiile, conform recomandărilor din documentul *Recomandarea Consiliului privind Programul Național de Reformă al României pentru 2020*.

Obiectiv strategic 4 – Cresterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de drumuri județene.

Regiunea are o conectivitate rutieră scăzută la rețeaua TEN-T.

Raportul de Țară 2020 evidențiază faptul că infrastructura de transport rutier a României este slab dezvoltată și subdimensionată, rețeaua TEN-T nefiind finalizată și lipsind conexiunea transcarpatică și nereușind să facă față cerințelor unei economii în plină dezvoltare.

La nivel regional, analiza socio-economică a PDR 2021–2027 arată faptul că starea tehnică a rețelei de drumuri publice este în general nesatisfăcătoare, doar 41% de km din totalul rețelei de drumuri fiind modernizați. De asemenea, din totalul lungimii de drumuri județene și comunale, 25% sunt modernizate și 40% sunt acoperite cu îmbrăcămînți ușoare. În ceea ce privește densitatea drumurilor ca indicator de măsurare a accesibilității zonelor, județele din sudul regiunii au o accesibilitate mai redusă, acest fapt contribuind la disparitățile de dezvoltare interregionale.

În ceea ce privește siguranța rutieră, în 2017 pe drumurile regiunii s-a înregistrat un număr mare de decese din cauza accidentelor rutiere care clasează regiunea pe locul 2 la nivel național, lipsa infrastructurii adecvate fiind una dintre cauzele principale ale acestui fenomen îngrijorător. Analiza socio-economică a PDR 2021–2027 a identificat existența unor zone compacte din interiorul regiunii care nu au conectivitate directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T.

În perioadele anterioare de programare autoritățile județene au facut investiții pentru reabilitarea sau modernizarea drumurilor județene din fonduri proprii, fonduri naționale prin programe guvernamentale (PNDL 1 și PNDL 2), respectiv fonduri europene (POR 2007–2013, prin care s-au reabilitat 327 de km respectiv prin POR 2014–2020, prin care se vor moderniza peste 462 de km).

Investițiile propuse vor viza dezvoltarea conectivității la rețeaua de bază CORE TEN-T prin investiții în infrastructura rutieră de transport județean și soluții pentru creșterea siguranței, decongestionarea și fluidizarea traficului, care vor crea avantaje pentru creșterea economică, a gradului de mobilitate a mărfurilor și persoanelor și vor ajuta la reducerea disparităților intraregionale.

Obiectiv strategic 5 – Creșterea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii educaționale.

Chiar și pe fondul unei scăderi demografice, infrastructura educațională din regiune este subdimensionată și degradată, afectând accesul la educație și incluziune socială.

În România, accesul la educație se menține inegal, Rapoartele CE relevând faptul că **investițiile în educație** sunt de 2,8 % din PIB, față de media UE de 4,6%, situând țara pe ultimul loc la acest capitol.

În Sud Muntenia, în perioada 2011–2018, numărul unităților școlare a scăzut cu 40, ceea ce a impus relocarea elevilor. Un număr mare de școli din mediul rural al județelor mai puțin dezvoltate ale regiunii (sudul regiunii) necesită lucrări de reabilitare și dotare cu echipamente didactice, IT și materiale specifice pentru documentare, mai ales în contextul închiderii școlilor din cauza crizei provocate de COVID 19. Sistemul educațional regional se confruntă cu fenomenul de **supraaglomerare** (în proporție de peste 60% în județele Călărași și Giurgiu) și între 20-40% în Prahova și Teleorman⁹.

În 2018, **rata abandonului școlar** în regiune, pe forme de învățământ, a fost: 1,6% - inv. primar, 1,7% - inv. gimnazial, 2,3% - liceal, profesional și de ucenici și 5,8% postliceal și de maiștri. Cele mai afectate

⁹ Strategia Națională pentru Îmbunătățirea Infrastructurii Educaționale 2018 – 2023.

de acest fenomen sunt localitățile din mediul rural din județele Argeș, (19), Giurgiu (14) și Dâmbovița (11).

În ceea ce privește **educația timpurie**, în 2018, doar 16% din copii cu vârsta sub 3 ani, erau înscriși la creșă, aproximativ jumătate din media UE. Rata de participare în rândul copiilor cu vârste cuprinse între 4 ani și vârsta de școlarizare obligatorie a fost de 89,2 % în 2018, sub media UE (95,4 %).

IPT¹⁰ se confruntă cu provocări diverse. Numărul elevilor înscriși în IPT a crescut constant din 2012, însă ratele de abandon sunt în continuare ridicate. În 2018, în județul **Ialomița s-a înregistrat cea mai ridicată rată de abandon din țară - 18,3%**, alături de Prahova (12,6%) și Dâmbovița (12%)¹¹.

Cu privire la accesibilizarea clădirilor pentru elevii cu dizabilități, la nivel național, aproximativ 30% dintre clădirile școlare sunt prevăzute cu rampă de acces și doar 15% au grupuri sanitare pentru persoane cu dizabilități. În regiune, cea mai gravă situație se regăsește în județul Călărași unde aproape 60% din unitățile de învățământ nu au rampă de acces¹².

Ponderea absolvenților de studii superioare este de 9,9%, situând regiunea în 2017 pe ultimul loc la nivel național, cu mult sub media națională (26,3%) și media UE (40,7%). Populația cu educație superioară este concentrată în județele din nordul regiunii – Argeș și Prahova unde activează majoritatea universităților din regiunea Sud Muntenia.

În perioadele anterioare, prin POR au fost reabilitate 185 unități școlare, din care 20 de creșe și grădinițe, 124 de școli primare și gimnaziale, 34 de licee și 2 universități, de care beneficiază un număr de peste 75.000 de elevi și studenți.

Obiectiv strategic 6 – Creșterea atractivității regiunii prin investiții în infrastructura de turism și patrimoniu cultural

Potențialul turistic diversificat și patrimoniul cultural valoros al regiunii este insuficient valorificat.

Conform Strategiei Naționale a României pentru Dezvoltarea Turismului 2019-2030, regiunea deține avantaje competitive pe următoarele tipuri de turism și destinații: Sporturi de iarnă și schi, Sănătate și wellness (balnear), Cultură și istorie.

Turismul de sporturi de iarnă și schi se practică în zona montană a regiunii (Valea Prahovei, al doilea mare centru turistic de interes al României, după capitala țării), cea mai cunoscută și vizitată destinație de turism montan și de weekend din România datorită apropierii de București și drept urmare a domeniilor schiabile de la Sinaia, Bușteni și Azuga.

Turismul balnear se practică în județele Dâmbovița (stațiunea Pucioasa), Ialomița (stațiunea Amara) și Prahova (stațiunea și salina Slănic Prahova). Acest tip de turism nu beneficiază de mari investiții în infrastructură și de o cerere foarte mare pe piața turistică. Master Planul Național de Turism Balnear evidențiază faptul ca infrastructura urbană din numeroase stațiuni balneare este într-o stare de degradare avansată. Există încă anumite zone ce dețin izvoare termale și minerale din regiune ce rămân neexploatate insuficient valorificate. Este evidentă deci necesitatea realizării de investiții semnificative

¹⁰ IPT – învățământul profesional și tehnic

¹¹ Institutul național de statistica <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

¹² Strategia privind modernizarea infrastructurii educationale 2017-2023

pentru a se face tranziția acestui tip de turism la turismul de tip wellness și spa, generator de venituri importante la nivel internațional.

În ceea ce privește patrimoniul cultural, conform Strategiei Naționale pentru Cultură și Patrimoniu 2016-2022, acesta este amenințat de efectele combinate ale schimbărilor climatice, ale altor schimbări de mediu, ale intervenției umane, precum și de riscuri legate de securitate. Pe teritoriul regiunii există numeroase obiective construite, parte a patrimoniului național, lăcașuri de cult și muzee și colecții publice¹³. Potrivit Studiului de Impact asupra Situației Monumentelor Istorice, în regiune există un număr de 807¹⁴ monumente istorice de tip A, din care 311 monumente istorice sunt situate în mediul urban și 496 în rural. Cu toate acestea, în ultimii ani, un număr mic de obiective de patrimoniu din regiune au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic.

În ceea ce privește patrimoniul natural, în regiunea Sud Muntenia există un număr de 72 arii protejate de interes național (Parcul Național Piatra Craiului, Parcul Natural Bucegi, Parcul Natural Comana, Rezervația Manafu, Rezervația Teșila, Pădurea Troianu, Rezervația Naturală Cama Dinu Păsărica, lacul Suhaia, APSA Iezer Călărași etc.), ceea ce reprezintă un important potențial de valorificare a acestor zone.

Regiunea mai dispune și de un patrimoniu semnificativ de centre de agrement și baze turistice (tabere școlare) a căror capacitate a scăzut mult în ultimii ani, în principal din cauza investițiilor scăzute în infrastructură și a degradării. Astfel, în regiune există un număr de 14 tabere pentru elevi și preșcolari, care sunt localizate atât în mediul urban, cât și în mediul rural al regiunii.

În contextul actual, chiar dacă la nivel județean nu există strategii dedicate dezvoltării turismului (cu excepția județului Dâmbovița), se intenționează finanțarea proiectelor care implică punerea în valoare a patrimoniului cultural valoros și a potențialului turistic. Un exemplu de proiect cu impact mare este dezvoltarea infrastructurii de turism în zona Padina-Peștera, inițiativă complementară dezvoltării turistice de pe Valea Prahovei.

În perioada 2007–2013 au fost reabilite 9 infrastructuri turistice, ce au fost vizitate de peste 120 000 de turiști, iar în 2014–2020 au fost depuse 12 proiecte. Totdată, în perioada 2007–2013 au fost reabilite 13 obiective de patrimoniu, iar în perioada 2014–2020 au fost depuse 50 de proiecte.

Obiectiv strategic 7 – Dezvoltarea capacității administrative a AMPOR

Capacitatea administrativă relativ scăzută a ADR SM, în contextul în care va deveni autoritate de management.

Personalul ADR/ AM POR SM are o experiență bogată, mulți dintre angajați lucrând în domeniul fondurilor europene din perioada de dinaintea aderării României la UE. Mediul privat poate deveni mai atractiv pentru aceste persoane, dacă se oferă o salarizare mai competitivă și condiții de lucru mai bune. Și sectorul public poate atrage resursa umană a ADR, urmare a modificărilor apărute în domeniul

¹³ În regiune există 119 muzee și colecții publice, din care 58 în mediul urban și 61 în rural, cu un număr de vizitatori în 2018 de 2.081.311 persoane.

¹⁴ Cele mai multe de clasă A din mediul urban sunt în județul Argeș (129), iar cele mai puține de clasă A din mediul urban sunt în județul Giurgiu (5). Cele mai multe de clasă A din mediul rural sunt în județul Argeș (187), cele mai puține de clasă A din mediul rural sunt în județul Călărași (15).

salarizării funcționarilor publici. Astfel, dacă nu sunt alocate suficiente fonduri pentru buna desfășurare și gestionarea programului, există riscul pierderii personalului cu experiență și al imposibilității de atragere de personal suplimentar înalt calificat.

Asistența tehnică va finanța cheltuielile de funcționare ale ADR, dar și cheltuieli legate de profesionalizarea personalului, procedurizarea activității, îmbunătățirea relației cu beneficiarii etc.

Mecanismul de implementare al POR SM

Cadrul instituțional propus pentru perioada de programare 2021-2027, are la bază lecțiile învățate, o descentralizare a implementării și apropierea de beneficiari. În acest sens, la nivelul regiunii Sud Muntenia, Agenția pentru Dezvoltare Regională, constituită în baza legii 315/2004, actual Organism Intermediar pentru POR 2014–2020 va îndeplini funcția de Autoritate de Management pentru POR 2021–2027, sub coordonarea operațională a Ministerului Fondurilor Europene și Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației conform legislației în vigoare.

Pornind de la prevederile HG 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare cu completările ulterioare, sistemul de management și control propus la nivel regional va fi format din:

- **Consiliul pentru Dezvoltare Regională (CpDR) Sud Muntenia** cu rol de asumare și decizie, care conform Art. 7 din legea 315/2004, analizează și aprobă strategia și programele de dezvoltare regională, având competența de a asuma în numele regiunii aceste programe și de a verifica și analiza implementarea lor. CpDR are 28 de membrii, reprezentanți ai administrației locale din fiecare județ al regiunii și va aproba POR SM.
- **Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia** care, conform legii, este un organism non-guvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care funcționează în domeniul dezvoltării regionale și care va îndeplini, în perioada 2021-2027, rolul de AM pentru POR.
- **Comitetul Regional pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională (CRP) SM**, organism consultativ care reunește și implică în procesul de planificare principalii actori cheie din regiune într-un cadru larg partenerial, și care participă la elaborarea și avizarea PDR SM .
- **Comitetul Regional de Inovare (CRI) SM**, organism partenerial consultativ, care reunește și implică în procesul de planificare a RIS3 principalii actori cheie din regiune, membri ai Qvadruplu Helix și care emit un punct de vedere științific cu privire la RIS3 și la portofoliul de proiecte aferent acestuia.
- **Comitetul Regional de Monitorizare a POR (CM POR) SM**, structură de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional strategic și care va analiza implementarea POR în regiunea SM și progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor acestuia.

Acest cadru partenerial asigură implicarea și reprezentativitatea principalilor actori din regiune în procesul de elaborare, implementare și control al POR, asigurând echilibrul structurilor locale și regionale în gestionarea fondurilor europene.

Lecții învățate

Regiunea SM a beneficiat de investiții cu finanțare europeană timp două perioade de programare, prin programele operaționale regionale gestionate la nivel central și implementate cu sprijinul ADR SM, cu rol de Organism Intermediar.

De-a lungul celor două perioade, programul a acționat ca un catalizator pentru susținerea dezvoltării socio-economice la nivel regional și local, constituind o importantă sursă de finanțare, cadrul partenerial creat asigurând implicarea activă și asumarea responsabilităților pentru implementarea cu succes a POR 2021 – 2027.

Cadrul instituțional propus pentru perioada de programare 2021-2027, are la bază lecțiile învățate, o descentralizare a implementării și apropierea de beneficiari, având în vedere capacitatea administrativă deficitară acestora, deseori neavând personalul necesar pentru scrierea și implementarea proiectelor. Din experiența perioadei 2014–2020, în baza lecțiilor învățate s-a constatat că pregătirea unor apeluri a durat foarte mult. Ca urmare, demararea constituirii portofoliului de proiecte relevante și strategice pentru perioada 2021–2027 a reprezentat un demers prioritar regional. În vederea constituirii portofoliului regional de proiecte și a prioritizării și selectării proiectelor strategice pentru perioada 2021-2027, la nivelul regiunii s-a constituit Comisia Regională pentru Stabilirea Criteriilor de Selecție a Proiectelor Strategice, prin adoptarea Hotărârii nr. 2 a Consiliului pentru Dezvoltare Regională din 2020.

Numărul mare de axe prioritare în POR 2014–2020 împreună cu existența unui ghid general și de ghiduri specifice fiecărei priorități de investiție/obiectiv specific au îngreunat mult scrierea și implementarea proiectelor, în special pentru beneficiarii ce au avut proiecte integrate. De aceea, în 2021-2027 se va pune accentul pe simplificarea programului și a instrumentelor de implementare pentru beneficiari.

Cu toate provocările existente, în perioadele anterioare s-au înregistrat progrese constante pentru reducerea poverii administrative, în principal prin instituirea de mecanisme care au ușurat implementarea intervențiilor (mecanismul de informare și sprijin de tip helpdesk, mecanismul cererilor de plată).

Abordarea privind dezvoltarea urbană

POR se adresează cu precădere mediului urban, iar în regiunea Sud Muntenia, conform Legii 351/2001, există un număr de 48 de municipii și orașe, din care 7 municipii reședință de județ, 9 municipii și 32 de orașe. Cele 7 reședințe de județ eligibile pentru fonduri pre-allocate din POR 2014 – 2020, au avut acces la intervenții ce acoperă numai 4 arii tematice în cadrul unei axe dedicate. Această abordare limitată nu a răspuns nevoilor mult mai mari și complexe pe care le au aceste zone urbane.

Propunerea de alocare a fondurilor pentru dezvoltare urbană în perioada 2021 – 2027 va fi detaliată pe 3 categorii de așezări urbane și anume, municipii reședință de județ, alte municipii și orașe, în baza articolului 6 al OUG 156/2020 privind unele măsuri pentru susținerea dezvoltării teritoriale a localităților urbane și rurale din România, cu finanțare din fonduri externe nerambursabile, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru orașele din regiunea Sud Muntenia, nu se propune o prealocare financiară, se vor lansa apeluri de proiecte competitive.

For the Investment for Jobs and Growth goal: [2 000 per specific objective or dedicated priority]

Table 1		
Policy objective	Specific objective	Justification (summary)
OP1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”	1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	<p>La nivelul regiunii Sud Muntenia, provocările cele mai importante cu care aceasta se confruntă se referă la performanțele scăzute de inovare generate de o infrastructură de CDI slab dezvoltată, ce prezintă disparități teritoriale în localizare și este deținută cu precădere de universitățile și institutele de cercetare din sectorul public, o capacitate limitată de transfer tehnologic (generată de existența unui număr scăzut de entități de inovare și transfer tehnologic, unei game limitate de servicii furnizate de aceștia, număr mare de contracte de transfer tehnologic în domenii cu grad scăzut de intensitate tehnologică, colaborări slabe cu mediul de afaceri), conexiuni internaționale slabe și o participare scăzută la rețelele, platformele și programele de cercetare și inovare europene.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate va contribui la dezvoltarea inteligentă a regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027). Totodată, prin sprijinirea dezvoltării capacității regionale de transfer tehnologic și continuarea eforturilor de construire a capacității instituționale și a beneficiarilor în domeniul specializării inteligente, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, realizând astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță cu lecțiile învățate din perioada 2014 -2020 și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de cercetare și a participării mediului de cercetare și a celui de afaceri la structuri și rețele europene de cercetare și specializare inteligentă acest obiectiv contribuie și la SNCISI 2021 – 2027.</p>
OP1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al	Raportul de țară al CE 2020 evidențiază provocările cu care se confruntă România în ceea ce privește digitalizarea economiei și a administrației publice. La nivel național și regional, digitalizarea firmelor, rămâne o provocare importantă ținând cont de faptul că, în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, România se situează pe locul 27

inovatoare și inteligente”	companiilor și al guvernelor	<p>În rândul țărilor UE, cu mult sub media UE. Totodată, populația din regiune deține un nivel scăzut al competențelor digitale ale forței de muncă¹⁵.</p> <p>În ceea ce privește furnizarea serviciilor publice digitale pentru cetățeni, la nivelul regiunii Sud Muntenia s-au evidențiat o serie de operațiuni digitale disponibile la marea majoritate a autorităților publice locale, și anume: plata impozitelor, taxelor, amenzilor; înregistrarea online a cererilor, petițiilor, sesizărilor și formulare necesare pentru diverse operațiuni. Cu toate acestea, procesele de lucru din interiorul administrației publice locale sunt digitalizate într-o mică măsură.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează fructificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor va contribui la redefinirea strategiei de dezvoltare a regiunii, fiind corelat și bazându-se pe prioritățile PDR 2021 – 2020 și RIS 3 2021 – 2027. Acest obiectiv contribuie totodată și la Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020 și la implementarea recomandărilor cuprinse în Raportul de Țară al Comisiei Europene pentru Romania 2019 ce recomandă orientarea investițiilor din perioada 2021 - 2027 pentru a consolida preluarea tehnologiei informației și comunicațiilor de către întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv investițiile în infrastructuri, a promova competențele și serviciile digitale și a sprijini dezvoltarea centrelor de inovare digitală.</p>
OP1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”	1.3 Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	<p>În pofida creșterii economice solide din ultimii 3 ani și a creșterii productivității medii pe persoană, productivitatea României se află în continuare pe ultimele locuri în UE. Astfel, un punct vulnerabil al economiei românești este dat de ritmul lent al transformării economiei și al tranziției către o economie bazată pe cunoaștere și inovare.</p> <p>În ceea ce privește competitivitatea regiunii, analizele regionale ilustrează o creștere economică recentă ce are însă o stabilitate fragilă, determinată de disparitățile de la nivelul claselor de mărime ale firmelor și a concentrării activității economice în plan teritorial și al sectoarelor economice.</p> <p>Astfel, principalele provocări se referă la dezvoltarea și maturitatea ecosistemului antreprenorial, ce se caracterizează printr-o structură a economiei de dominată de microîntreprinderi, un număr suboptim de întreprinderi ce sunt localizate preponderent în mediul urban, cu o densitate</p>

¹⁵ 29% din populația regiunii nu a folosit niciodată internetul (Eurostat, 2018).

		<p>scăzută în județele din partea de sud a regiunii și cu puternice disparități intraregionale în ceea ce privește gradul de diversificare economică, o dezvoltare slabă a infrastructurii de sprijin a afacerilor (incubatoare și acceleratoarele de afaceri) și a gamei de servicii furnizate de acestea, la care se adaugă un număr în scădere a firmelor inovatoare și un stadiu incipient în ceea ce privește dezvoltarea clusterelor regionale și a rețelelor de afaceri.</p> <p>În acest context, obiectivul specific de impulsioneare a creșterii și competitivității IMM-urilor este esențial pentru dezvoltarea durabilă și inteligentă a regiunii și va accelera tranziția economiei regionale spre o economie bazată pe cunoaștere, în concordanță cu prioritățile principalelor documente strategice dezvoltate la nivel regional (PDR 2021 – 2027 și RIS 3 2021 – 2027). Mai mult, prin sprijinirea investițiilor de modernizare tehnologică în întreprinderi, dezvoltării infrastructurii și serviciilor structurilor de sprijin a afacerilor regionale, sprijinirea clusterelor și a activităților de internaționalizare acest obiectiv specific contribuie la continuarea asigurării viziunii strategice a POR 2014 – 2020, în conformitate cu lecțiile învățate din perioada 2014 - 2020.</p>
<p>OP1 „O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”</p>	<p>1.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat</p>	<p>Lecțiile învățate în implementarea AP1 din POR 2014-2020 evidențiază necesitatea întăririi capacității administrative a instituțiilor cu rol de management al fondurilor europene structurale și de investiții pentru susținerea specializării inteligente.</p> <p>Procesul de descoperire antreprenorială, desfășurat în perioada martie 2019 - iulie 2020, a subliniat necesitatea continuării eforturilor de dezvoltare a competențelor în domeniul specializării inteligente, tranziției industriale și antreprenoriatului.</p> <p>În vederea pregătirii potențialilor beneficiari ai Axei prioritare 1 este necesar să fie dezvoltate competențele actorilor implicați în proiectele pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat, respectiv a antreprenorilor, reprezentanților CDI, autorităților publice precum și a altor entități implicate.</p> <p>Prin sprijinirea dezvoltării competențelor la nivelul IMM-urilor / organizațiilor de CDI / autorităților publice/ entităților implicate și a capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a</p>

		Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA) se asigură continuitatea strategică a POR 2014 – 2020, realizând astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, fiind în concordanță și cu recomandările și obiectivele SNCISI 2021-2027, PDR Sud Muntenia și Strategia de Specializare Inteligentă a regiunii Sud-Muntenia.
OP2 „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”	2.1 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	<p>Din punct de vedere al eficienței energetice, la nivelul regiunii Sud Muntenia, provocările cele mai importante sunt la nivelul orașelor, deoarece acestea se confruntă cu o calitate precară a fondului de locuit. Vechimea clădirilor publice implică necesitatea unor lucrări de consolidare, iar eficiență energetică scăzută a sectorului locuințelor, cu consumuri energetice nesustenabile conduce la necesitatea realizării de investiții în aceste clădiri. În acest sens, obiectivul specific ce vizează promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, dorește să soluționeze problemele orașelor regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027).</p> <p>Totodată, prin continuarea investițiilor în domeniul creșterii eficienței energetice în clădiri rezidențiale și publice, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, realizând astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de clădiri publice, cu precădere în unitățile de învățământ preuniversitar (creșe, grădinițe, școli primare, școli gimnaziale etc.), precum și prin sprijinirea investițiilor în sectorul locuințelor din regiune, acest obiectiv contribuie și la atingerea țintelor stabilite de Strategia energetică a României 2019-2030, cu perspectiva anului 2050 (din 16 noiembrie 2018), precum și de PNIESC 2021-2030.</p> <p>Acest obiectiv specific răspunde necesității de intensificare a acțiunilor de combatere a schimbărilor climatice reliefate în Raportul special al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) referitor la impactul încălzirii globale cu 1,5 °C peste nivelurile preindustriale.</p>
OP2 „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon	2.7 Îmbunătățirea protecției naturii	Principalele provocări cu care se confruntă regiunea se referă la lipsa spațiilor verzi, existența spațiilor urbane degradate, a terenurilor virane, neutilizate sau abandonate în interiorul

<p>prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”</p>	<p>și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării</p>	<p>orașelor și pierderea spațiilor verzi existente din mediul urban. Toate aceste aspecte conduc la înrăutățirea calității vieții cetățenilor și creșterea poluării în mediul urban.</p> <p>Reconversia și/sau reutilizarea terenurilor virane, neutilizate și abandonate și transformarea lor în zone de agrement și recreere pentru populație (parcuri, grădini publice, locuri de joacă, spații verzi între blocuri, zone pietonale etc.), au ca scop îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor. În același timp, revitalizarea urbană constituie un instrument pentru utilizarea rațională a resurselor de teren, în contextul intensificării procesului de expansiune urbană necontrolată prin investițiile în infrastructura verde. Aceste investiții pot să îndeplinească diverse funcții și să aducă beneficii multiple în cadrul aceluiași teritoriu, precum conservarea biodiversității sau adaptarea la schimbările climatice, asigurarea drenării apei sau crearea de spații verzi, modernizarea spațiilor verzi existente, asigurarea de locuri de muncă sau creșterea prețurilor proprietăților.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează <i>îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării</i> va contribui la dezvoltarea durabilă a orașelor regiunii Sud Muntenia, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027). Mai mult, prin sprijinirea investițiilor în regenerarea spațiilor urbane degradate și spațiile verzi, acest obiectiv specific contribuie la continuarea asigurării viziunii strategice a POR 2014 – 2020.</p>
<p>OP2 „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”</p>	<p>2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile</p>	<p>Regiunea Sud Muntenia se confruntă cu numeroase provocări în ceea ce privește mobilitatea urbană. Analiza datelor statistice arată faptul că transportul public este subdimensionat, datorită scăderii flotei de mijloace de transport și a unui număr scăzut de mijloace de transport ecologice, concomitent cu creșterea numărului de pasageri transportați. Astfel, procesul de modernizare a flotei de transport reprezintă o prioritate pentru regiune.</p> <p>Alte provocări semnificative se referă la infrastructura deficitară pentru utilizarea transportului ecologic și interconectivitatea slab dezvoltată pentru toate mijloacele de transport motorizate și nemotorizate (terminale multimodale, parcări de tip park and ride, etc). Dezvoltarea spațială a localităților urbane și folosirea intensivă a autovehiculelor proprii în lipsa transportului public urban de calitate au accentuat blocajele în trafic și au crescut poluarea aerului.</p>

		<p>Diminuarea poluării cu emisii de CO2 din aglomerările urbane se poate realiza prin crearea unui sistem multimodal de transport public urban ecologic și prin utilizarea mijloacelor de transport nemotorizate, astfel încât acestea să ofere o alternativă eficientă în detrimentul folosirii autoturismelor personale.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific de promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile vizează dezvoltarea transportului urban ecologic motorizat și nemotorizat și a infrastructurii necesare care vor contribui la scăderea emisiilor de dioxid de carbon și decongestionarea traficului. Obiectivul se află în concordanță cu PDR 2021-2027, PMUD, cu Recomandările de Țară pentru 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020) și asigură totodată și continuitatea strategică a POR 2014-2020 prin tipul de investiții sprijinite. Prin susținerea dezvoltării infrastructurii transportului urban nepoluant, obiectivul specific contribuie la țintele Obiectivului 11 din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, prin care se sprijină accesul la sisteme de transport sigure, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public.</p>
<p>OP3 „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale”</p>	<p>3.3 Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>	<p>Rapoartele evidențiază că la nivel național, competitivitatea este afectată și de starea și fiabilitatea slabă a infrastructurii rutiere care afectează eficacitatea mediului de afaceri în ceea ce privește transportul intern și transfrontalier al bunurilor și serviciilor, limitează mobilitatea forței de muncă și agravează disparitățile regionale. Regiunea se confruntă cu slabe rezultate în materie de siguranță rutieră, înregistrând un număr mare de persoane accidentate în accidente de circulație rutieră.</p> <p>O rețea extinsă de drumuri de înaltă calitate este esențială și pentru creșterea nivelului de educație, care va contribui la conectarea comunităților defavorizate cu mediul urban, oferind tinerilor accesul la o educație mai bună.</p> <p>Investițiile preconizate în dezvoltarea infrastructurii rutiere, dar și în capacitatea portantă efectivă, vor avea beneficii mari pentru industrie, vor oferi accesul la forța de muncă disponibilă în zonele îndepărtate prin reducerea timpului de călătorie către zonele dezvoltate.</p> <p>Lecțiile învățate în perioada 2014-2020 aferente domeniului infrastructurii rutiere sunt în continuare justificate în raport cu nevoile socio-economice existente la nivelul regiunii de dezvoltare Sud Muntenia. Atât dezvoltarea și modernizarea</p>

		<p>rețelei de drumuri județene cât și asigurarea accesului la coridoarele TEN-T și implicit la orașe și municipii au în continuare o relevanță mare.</p> <p>Obiectivul specific privind dezvoltarea infrastructurii rutiere intermodale și durabile are un rol important pentru economia regiunii, siguranța și bunăstarea populației și se află în concordanță cu Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027 și recomandările de țară (Comisia Europeană, 2020), asigurând totodată și continuitatea viziunii strategice a POR 2014-2020. Prin sprijinirea dezvoltării infrastructurii rutiere, obiectivul specific contribuie la îndeplinirea țintelor pentru anul 2030 ale Obiectivului 9 din cadrul Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României, prin modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră.</p>
<p>OP4 „O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”</p>	<p>4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;</p>	<p>Principalele probleme cu care se confruntă Regiunea Sud Muntenia în domeniul educației sunt legate de numărul mare de unități de învățământ care necesită lucrări de reabilitare și dotare cu echipamente didactice și IT; scăderea substanțială a numărului unităților școlare în ultimii ani, în special în mediul rural (județele din sudul regiunii); capacitatea insuficientă a sălilor de clasă, care duc la scăderea gradului de participare al elevilor în toate nivelurile de învățământ, accesului și a mediilor de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, adaptarea unităților de învățământ pentru a facilita accesul elevilor cu dizabilități, formarea și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii va contribui la dezvoltarea socială a regiunii, fiind în concordanță cu principalele documente strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027).</p> <p>Totodată, prin sprijinirea dezvoltării capacității infrastructurii educaționale pentru învățământului obligatoriu, a celui secundar superior și terțiar (inclusiv învățământul special), a învățământului profesional, precum și a serviciilor de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții se contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, realizându-se astfel o abordare pe un ciclu de programare multiplu, în concordanță și cu recomandările de țară formulate în Raportului de monitorizare al educației și formării (Comisia Europeană, 2019). În plus, prin</p>

		<p>sprijinirea investițiilor în infrastructura educațională, POR 2021 – 2027 contribuie și la îndeplinirea obiectivelor Strategiei privind Modernizarea Infrastructurii Educaționale 2017-2023.</p> <p>Totodată, prin sprijinirea creșterii gradului de participare la învățământul dual se asigură corelarea cu obiectivele Strategiei Naționale de Dezvoltare a Formării Profesionale inițiale în sistem dual din România pentru perioada 2020 – 2025.</p>
<p>OP5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”</p>	<p>5.1 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în <u>zonele urbane;</u></p>	<p>La nivelul regiunii Sud Muntenia, principalele probleme cu care se confruntă aceasta sunt legate de starea de degradare a patrimoniului cultural și natural și conservare a obiectivelor de patrimoniu, amenințate de acțiunea umană și schimbările climatice, nivelul redus al investițiilor în infrastructurile de turism, fapt ce reduce semnificativ numărul de turiști în regiune, investițiile insuficiente în infrastructura turismului balnear, precum și insuficiente investiții în crearea și reabilitarea de tabere școlare și centre de agrement.</p> <p>În acest sens, obiectivul specific ce vizează favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane va contribui la dezvoltarea atractivității regiunii, aliniindu-se cu documentele strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027).</p> <p>Totodată, prin sprijinirea dezvoltării integrate și durabile, sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și continuarea eforturilor de construire a conceptului unitar de turism sustenabil, diferențiat prin calitate, respect față de natură și accesibilitate pentru turiști, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, în concordanță și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027 (Comisia Europeană, 2020). În plus, prin sprijinirea investițiilor în infrastructura de turism și patrimoniu cultural, acest obiectiv contribuie și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, precum și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului (2019), care vizează valorificarea resurselor culturale și susținerea turismului cultural pentru o mai bună protecție a patrimoniului cultural.</p>
<p>OP5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile</p>	<p>5.2 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de</p>	<p>Aspectele problematice cu care se confruntă regiunea Sud Muntenia sunt legate de nivelul mare de degradare a patrimoniului cultural și natural, de gradul redus de conservare a obiectivelor de patrimoniu. În ceea ce privește infrastructura</p>

<p>și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”</p>	<p>mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane</p>	<p>de turism, aceasta nu se poate dezvolta în mod satisfăcător în condițiile în care se oferă insuficiente posibilități de cazare, masă, agrement etc., precum și insuficiente investiții în crearea și reabilitarea de tabere școlare și centre de agrement, în pas cu cerințele pieței.</p> <p>O caracteristică importantă a turismului regional o reprezintă faptul că zonele mai slab dezvoltate din punct de vedere economic concentrează cele mai importante obiective și atracții turistice. Aceste areale pot fi revitalizate prin valorificarea potențialului lor turistic, contribuind totodată la promovarea unei dezvoltări socio-economice sustenabile în regiune.</p> <p>Astfel, obiectivul specific ce urmărește favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane va conduce la dezvoltarea regiunii mai aproape de cetățenii ei, fiind în conformitate cu documentele strategice la nivel regional (Planul de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 și Strategia de Specializare Inteligentă 2021 – 2027).</p> <p>În același timp, prin susținerea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și perpetuarea eforturilor de dezvoltare a conceptului de turism durabil, accesibil pentru toate tipurile de turiști, acest obiectiv specific contribuie la asigurarea continuității strategice a POR 2014 – 2020, în concordanță și cu recomandările de țară pentru ciclul 2021-2027. De asemenea, prin susținerea investițiilor în infrastructura de turism și infrastructura culturală prin conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului, acest obiectiv contribuie și la Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022, precum și la Strategia Națională pentru Dezvoltarea Turismului (2019), care urmăresc valorificarea resurselor culturale și susținerea turismului cultural pentru o mai bună protejare și păstrare a patrimoniului cultural.</p>
--	---	---

1bis. Coordination, demarcation, complementarities between the Funds, and complementarities between the Funds and other Union instruments and funds (where a Partnership Agreement is not prepared)

Reference: Article 17(3) fifth subparagraph, CPR; Article 8(1)(b)(ii)-(iii), CPR

Intervențiile finanțate prin Programul Operațional Regional Sud Muntenia vor fi sincronizate cu cele realizate prin celelalte programe operaționale, precum și prin alte surse de finanțare naționale și europene.

Obiectivul de Politică 1

În domeniul **dezvoltării capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate** intervențiile prevăzute prin POR SM sunt complementare, în primul rând, celor realizate prin Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF) 2021-2027. În timp ce POR SM va sprijini îmbunătățirea în principal dezvoltarea capacității de inovare a economiei regionale prin proiecte de inovare, investiții în infrastructură, dezvoltarea capacității și competențelor de cercetare și inovare, în domeniile de specializare inteligentă validate la nivel regional, inclusiv participarea în structuri și rețele de inovare, POCIDIF vizează investiții la nivel național de dezvoltare a capacității CDI a organizațiilor publice de cercetare în mare parte, dar și a întreprinderilor mari. Totodată, POCIDIF urmărește și integrarea ecosistemului național CDI în spațiul internațional de cercetare, precum și dezvoltarea de mari infrastructuri CDI. În plus, va finanța și parteneriate pentru transferul de cunoștințe (PTI și KTP), în timp ce POR SM va sprijini transferul tehnologic aferent domeniilor RIS3 SM în beneficiul IMM-urilor, prin construcții și dotări ale infrastructurilor de inovare și transfer tehnologic și prin dezvoltarea gamei de servicii furnizate de acestea.

Totodată, prin Programul Operațional Educație și Ocupare sunt propuse spre finanțare adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic.

Cercetarea și inovarea este avută în vedere și în Programul Operațional Sănătate, unde sunt propuse spre finanțare infrastructuri privind cercetarea din domeniul medical și măsuri de tip FSE+ care susțin cercetarea în sănătate.

Acțiunile în domeniul susținerii cercetării și inovării sunt complementare și Programului Orizont Europa pentru perioada 2021-2027, în ceea ce privește susținerea investițiilor în CDI pentru a crește capacitatea de răspuns la provocările societale globale, a susține competitivitatea industrială și a valorifica mai bine potențialul inovator existent la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud Muntenia. Demarcația între cele două surse de finanțate constă, în principal, în dimensiunea teritorială și anvergura diferită a proiectelor: în timp ce Programul Orizont Europa finanțează proiecte transnaționale, fără a avea în mod necesar o abordare teritorială, POR Sud Muntenia 2021-2027 finanțează proiecte cu relevanță regională.

Intervențiile ce vizează **fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor** se vor realiza în complementaritate cu POCIDIF, **Programul Operațional de Sănătate (POS)** și **Programul Operațional Tranziție Justă**.

Astfel, prin POR Sud Muntenia se vor susține acțiuni de tip smart city (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic și transport public, iluminat public, sisteme GIS, baze de date urbane etc.), creșterea eficienței administrației publice ca urmare a digitalizării, precum și transformarea digitală a companiilor prin adoptarea tehnologiilor și instrumentelor digitale care conduc la noi modele de afaceri.

Prin POCIDIF este avută în vedere dezvoltarea competitivității economice prin digitalizare fiind vizate investiții în creșterea nivelului de interoperabilitate al sistemelor informatice din administrația publică pentru crearea unui sistem standardizat, interconectat și digital, încurajând reutilizarea informațiilor și a serviciilor care există deja și care sunt disponibile prin diferite surse.

Prin POS se va asigura finanțarea infrastructurii de informatizare a sistemului medical și măsuri FSE+ care susțin informatizarea și utilizarea metodelor moderne de investigare, intervenție, tratament.

Totodată, prin POTJ vor fi avute în vedere investiții în digitalizare și competențe digitale avansate în administrația publică și întreprinderi, pentru zonele vizate de acest program, în măsura în care aceste domenii vor fi identificate ca priorități în planurile de tranziție Justă.

La nivel european, POR SM este complementar cu **Programul Europa Digitală**, care urmărește să promoveze implementarea și adoptarea la scară largă a unor tehnologii digitale esențiale, precum aplicațiile bazate pe inteligența artificială și instrumentele de ultimă generație din domeniul securității cibernetice, precum și asigurarea **unei utilizări pe scară largă a tehnologiilor digitale** la toate nivelurile economiei și societății. Printre altele, programul va susține organizarea de cursuri de formare în domeniul competențelor digitale avansate pentru forța de muncă și pentru studenți, precum și pentru întreprinderile mici și mijlocii și pentru administrațiile publice. Europa digitală va veni să completeze o serie de alte programe care sprijină transformarea digitală, precum Orizont Europa și aspectele digitale aferente Mecanismului pentru interconectarea Europei.

În domeniul **competitivitate/antreprenoriat**, în procesul de programare s-a avut în vedere complementaritatea între POR Sud Muntenia și POCIDIF, POEO și POTJ.

Astfel, prin POR Sud Muntenia se are în vedere finanțarea sub formă de grant a antreprenoriatului, infrastructurii suport pentru afaceri și stimularea activităților inovatoare și creșterea competitivității IMM-urilor, iar prin POCIDIF se va oferi sprijin prin instrumente financiare pentru întreprinderi, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă la nivel național, pe baza Evaluării ex-ante pentru instrumente financiare, care va fi elaborată, conform cerințelor Regulamentului.

Totodată, prin **POEO** va fi asigurată adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic, creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic, precum și acțiuni de antreprenoriat și economie socială.

Prin POTJ vor fi finanțate investiții pentru crearea de noi întreprinderi, inclusiv susținerea acestora prin incubatoare de afaceri și servicii de consultanță, precum și investiții productive în IMM-uri, inclusiv în întreprinderi nou înființate, care conduc la diversificare și reconversie economică a zonelor vizate de acest program.

Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat sunt vizate și prin POCIDIF unde se va oferi sprijin pentru dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în mecanismul de descoperire antreprenorială de la nivel național aferent SNCISI 2021-2027.

Intervențiile privind sprijinirea IMM sunt complementare și cu următoarele programe UE:

- **Competitivitatea Întreprinderilor Mici și Mijlocii (COSME)**
- **Erasmus for Young Entrepreneurs (EASME)**
- **InvestEU**
- **Digital Innovation and Scale-up Initiative**

Obiectivul de politică 2

Intervențiile finanțate prin Obiectivului de Politică 2 "O Europă mai verde, cu emisii scăzute de carbon", intervențiile prevăzute sunt complementare cu cele realizate prin Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD) 2021-2027, Programul Operațional de Tranziție Justă și Programul Operațional de Transport.

Măsurile de eficiență energetică sprijinite prin PODD privesc îmbunătățirea eficienței energetice a IMM-urilor și a întreprinderilor mari, precum și măsuri de sprijin adiacente, precum sisteme și rețele inteligente de

energie și soluții de stocare. În contrast, prin POR SM se finanțează creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale și publice. Din perspectiva riscurilor, prin POR Sud Muntenia 2021-2027 se va finanța riscul la cutremure în contextul investițiilor în clădiri prin prisma eficienței energetice. Prin PODD se va finanța riscul la inundații, secetă, eroziune costieră și sistemul de management al riscurilor.

În ceea ce privește infrastructura verde, prin POR Sud Muntenia se are în vedere finanțarea regenerării spațiilor urbane degradate, inclusiv prin promovarea investițiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane, iar prin PODD finanțarea conservării biodiversității în ariile Natura 2000 și prin POTJ sunt vizate investiții în proiecte de restaurare a terenurilor și de reconversie în măsura în care acestea vor fi identificate ca prioritare prin planurile de tranziție Justă.

Referitor la siturile poluate, complementaritatea este asigurată între POR Sud Muntenia, PODD și POTJ. Astfel, prin POR SM se urmărește finanțarea reconversiei funcționale a terenurilor virane degradate/neutilizate/abandonate din zona urbană, în timp ce prin PODD este avută în vedere inventarierea siturilor contaminate și decontaminarea acestora. Totodată, prin POTJ sunt avute în vedere investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor poluate, funcție de prioritățile identificate în planurile de tranziție justă.

În domeniul mobilității urbane, investițiile susținute prin Programul Operațional Transport (POT) 2021-2027), privind trenurile metropolitane, metrou și materialul rulant sunt complementare celor finanțate prin POR SM, care vizează creșterea utilizării transportului public și a altor forme de mobilitate urbană ecologică, dezvoltarea infrastructurii urbane curate și infrastructură pentru realimentare cu combustibili alternativi.

La nivel european, există complementarități cu Programul LIFE, care conține acțiuni ce vizează printre altele, natura, biodiversitatea și calitatea vieții, și cu Mecanismul pentru interconectarea Europei, care în sectorul energiei, urmărește să îmbunătățească interoperabilitatea transfrontalieră și intersectorială a rețelelor energetice, facilitând decarbonizarea și asigurând securitatea aprovizionării.

Obiectivul de politică 3

În cadrul Obiectivului de Politică 3. „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale” intervențiile prevăzute prin POR SM sunt complementare cu cele realizate prin POT. Acțiunile promovate prin POT se diferențiază de cele ale POR SM prin anvergura pe care o au, fiind finanțate dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier și feroviar, infrastructura rutieră și feroviară națională, îmbunătățirea mobilității naționale, transport multimodal, căi navigabile și porturi și siguranța rutieră. Investițiile POR SM constau, în schimb, în construirea/extinderea infrastructurii (rutiere) care asigură conectivitatea, directă sau indirectă, la rețeaua și nodurile TEN-T rutiere și în dezvoltarea infrastructurii rutiere și intermodale de marfă. Măsurile propuse au scopul de decongestionare, fluidizare și siguranță a traficului.

Obiectivul de politică 4

În cadrul Obiectivului de Politică 4 „O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”, intervențiile privind îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii sunt complementare celor realizate prin **Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO) 2021-2027**.

Acțiunile din POR SM vizează îmbunătățirea condițiilor infrastructurii educaționale prin construirea / reabilitarea / modernizarea / extinderea / echiparea infrastructurii educaționale pentru nivelul antepreșcolar și preșcolar, învățământul primar, gimnazial, liceal (non ÎPT), universitar și învățământul special organizat în unități de învățământ speciale, învățământul profesional și tehnic și învățarea pe tot parcursul vieții, inclusiv

campusuri. Acestea sunt completate de măsurile POEO, axate pe creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională, și adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii. În plus, aceste intervenții sunt complementate cu cele vizate prin Programul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală care vor sprijini învățământul secundar superior cu profil agricol din mediul rural.

Totodată, intervențiile POR SM sunt complementare și celor din cadrul **Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)**, ce include investiții prin DLRC în infrastructura educațională și măsuri pentru combaterea abandonului școlar al elevilor și accesul egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii. Se adaugă și complementaritatea cu măsurile POCIDIF, ce vizează digitalizarea în educație, urmărind investiții în echipamentele de infrastructură digitală necesare pentru creșterea interoperabilității în domeniul educației și interconectarea bazelor de date educaționale.

La nivel european, Programul Erasmus + va oferi oportunități de învățare și mobilitate pentru profesori, elevi, ucenici, tineri și studenți în vederea dobândirii de care aceștia din urmă a aptitudinilor și competențelor relevante, precum și a capacității de inserție profesională, care le pot facilita tranziția de la educație la piața muncii, concentrându-se puternic pe incluziune.

Obiectivul de politică 5

În cadrul Obiectivului de Politică 5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”, intervențiile privind favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și în afara zonelor urbane sunt complementare celor finanțate prin Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS) 2021-2027, în ceea ce privește investițiile în turism și cultură. Sub POIDS vor fi finanțate acțiuni menite să valorifice/conserva patrimoniul cultural imaterial, să încurajeze turismul și meșteșugurile tradiționale.

Investițiile POR SM sunt complementare și cu intervențiile POCIDIF axate pe digitalizarea în domeniul cultural (incluzând: echipamente și infrastructură, baze de date, soft, platforme digitale, sisteme integrate, mijloace TIC, modele digitale 3D, infrastructuri informatice și soluții de tip cloud, exploatarea digitalizată).

Intervențiile POR SM sunt totodată complementare și cu PNS. Astfel, prin PNS 2021-2027 se vor păstra finanțările din zona rurală pentru construcția/modernizarea agropensiunilor, parcurilor pentru rulote, campinguri, alte servicii de cazare, restaurante și alte activități de servicii de alimentație, precum și alte activități turistice care se pot desfășura în mediul rural: turism gastronomic (puncte gastronomice locale), eco-turism, etc.

În ceea ce privește intervențiile privind patrimoniul cultural, prin PNS 2021-2027, se vor finanța intervenții aferente patrimoniului, care vor fi prevăzute în strategiile de dezvoltare locală elaborate de Grupurile de Acțiune Locală, pe baza nevoilor identificate – prin instrumentul LEADER. Teritoriul eligibil LEADER este format din UAT – Comune și UAT orașe cu maximum 20.000 de locuitori. Criteriile de selecție a acestor proiecte vor fi stabilite de Grupurile de Acțiune Locală – corelate cu specificul local.

În domeniul prezervării și dezvoltării patrimoniului cultural, intervențiile finanțate prin POR SM vor fi complementare și acțiunilor sprijinite prin **programul Europa Creativă**, în ceea ce privește atât patrimoniul construit (clădiri ori construcții valoroase prin unicitate, originalitate ori vechime), precum și patrimoniul mobil aflat în muzee.

2. Priorities

Reference: Article 17(2) and 17(3)(c) CPR

ID	Priorități POR Regiunea Sud Muntenia	TA	Basis for calculation	Fond	Categoria de regiune sprijinită	Obiectivele Specifice selectate
1	Axa prioritară 1 – O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	Nu		FEDR	Mai puțin dezvoltată	OS - Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate
						OS - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
						OS - Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor
						OS - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat
2	Axa prioritară 2 – O regiune cu orașe smart	Nu		FEDR	Mai puțin dezvoltată	OS - Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
3	Axa prioritară 3 – O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	Nu		FEDR	Mai puțin dezvoltată	OS - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
						OS - Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării
						OS - Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile
4	Axa prioritară 4 – O regiunea accesibilă	Nu		FEDR	Mai puțin dezvoltată	OS - Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și

						intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
5	Axa prioritară 5 – O regiune educată	Nu		FEDR	Mai puțin dezvoltată	OS - Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii
6	Axa prioritară 6 – O regiune atractivă	Nu		FEDR	Mai puțin dezvoltată	OS - Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane OS - Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane
7	Axa prioritară - Asistență Tehnică	DA		FEDR		NA
..	Dedicated priority youth employment)	No		ESF+		
..	Dedicated priority CSRs	No		ESF+		
..	Dedicated priority Innovative actions	No		ESF+		SO 8
	Dedicated priority Material deprivation	No		ESF+		SO 9

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* – 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐	This is a priority dedicated to youth employment
☒	This is a priority dedicated to innovative actions

☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ¹⁶

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Tabel 4 Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ¹⁷	Code	Amount (EUR)
1	FEDR	Mai puțin dezvoltată	007 Activități de cercetare și inovare în microîntreprinderi, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	2,000,000.00
			008 Activități de cercetare și inovare în întreprinderi mici și mijlocii, inclusiv colaborarea în rețea	8,000,000.00
			008b Activități de cercetare și inovare în întreprinderi mari, inclusiv colaborarea în rețea	10,500,000.00
			009 Activități de cercetare și inovare în centre publice de cercetare, de învățământ superior și de competență, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	30,000,000.00
			021 Transfer tehnologic și cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și sectorul învățământului superior	5,000,000.00
			010 Digitalizarea IMM-urilor (inclusiv comerț electronic, activități economice electronice și procese economice în rețea, huburi de inovare digitală, laboratoare vii, antreprenori web și start-upuri în domeniul TIC, B2B)	20,000,000.00
			014 Business infrastructure for SMEs (including industrial parks and sites)	20,000,000.00

¹⁶ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

¹⁷ Not relevant for CF

			015 SMEs business development and internationalization	105,000,000.00
			019 Sprijinirea clusterelor de inovare și rețele comerciale, în principal în beneficiul IMM-urilor	10,000,000.00
			016 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	10,000,000.00

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region¹⁸	Code	Amount (EUR)
1	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01 - Grant	220,500,000.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region¹⁹	Code	Amount (EUR)
1	FEDR	Mai puțin dezvoltată	13 – Zone urbane funcționale 17 – Alte tipuri de teritorii vizate (rural)	220,500,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective²⁰ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS – 1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

2.A.3.1 Interventions of the Funds

¹⁸ Not relevant for CF

¹⁹ Not relevant for CF

²⁰ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Regiunea Sud Muntenia consideră inovarea o componentă importantă a creșterii economice durabile și a tranziției spre economia bazată pe cunoaștere. În acest sens a promovat inovarea ca și politică regională încă din 2007, când a elaborat prima Strategie de Inovare Regională 2008 – 2013. Aceste eforturi au continuat în perioada 2015 și 2016 când, printr-un larg cadru partenerial s-a elaborat Strategia de Specializare Inteligentă (RIS3) 2015 – 2020 care a identificat sectoarele de specializare inteligentă ale regiunii prin activarea mecanismului de descoperire antreprenorială și utilizând implicarea actorilor Quadruplu Helix (mediul antreprenorial, universitar și de cercetare, autorități publice și societatea civilă ca și utilizator final), proces continuat și actualizat și pentru perioada 2021 – 2027. Proiectele de specializare inteligentă identificate prin intermediul focus grupurilor de descoperire antreprenorială, organizate cu sprijinul Centrului Comun de Cercetare al Uniunii Europene vizează realizarea de activități de inovare, cu precădere de produse și servicii în domeniile de specializare inteligentă a regiunii. Cele șase domenii de specializare inteligentă, priorități verticale la nivelul regiunii Sud Muntenia sunt: Construcția de mașini, componente și echipamente de producție, Agricultură și industria alimentară, bioeconomia (dezvoltarea economiei circulare), Turismul și identitatea culturală, Localități inteligente și Industria și cercetarea de înaltă tehnologie. Regiunea este puternic specializată în agricultură, datele Eurostat situând regiunea pe locul 3 în Europa, cu un procent de 20,4% din valoarea adăugată brută a regiunii provenind din acest domeniu.

Cu toate acestea, analiza din cadrul RIS 3 2021-2027 evidențiază capacitatea limitată de transfer tehnologic a regiunii, performanțele scăzute de inovare ale firmelor, nivelul scăzut de colaborare dintre mediul de afaceri și cel de cercetare, precum și stadiul incipient de dezvoltare și maturizare al ecosistemului regional de inovare.

Astfel, în cadrul acestui obiectiv specific, în vederea întăririi colaborării dintre mediul de cercetare și industrie, investițiile vor sprijini transferul tehnologic în beneficiul IMM-urilor prin crearea și dezvoltarea entităților de transfer tehnologic în regiune precum și a serviciilor de suport ale transferului tehnologic (inclusiv servicii pentru inovarea bazată pe design).

Investițiile vor viza și dezvoltarea infrastructurii de cercetare a organizațiilor de CDI, a IMM-urilor și a întreprinderilor mari în vederea stimulării activității de cercetare internă de noi produse și servicii. O atenție deosebită se va acorda finanțării proiectelor de specializare inteligentă ce propun activități de inovare de produs, proces, servicii, inovare organizațională și de model de afaceri. De altfel, promovarea cercetării private și a colaborării între mediul de afaceri și cel de cercetare reprezintă o prioritate a regiunii.

Având în vedere că una dintre barierele în diseminarea inovării la nivel național și regional (Chioncel, 2019) este și slaba participare a actorilor din mediul de cercetare și antreprenorial la diferitele rețele și platforme de cooperare în domeniul cercetării de frontieră, inovării și specializării inteligente, sprijinul se va îndrepta și către facilitarea participării IMM-urilor, întreprinderilor mari și organizațiilor CDI în platforme și rețele de inovare europene (S3, KIC, ERRIN). Astfel, inovarea va beneficia de un sprijin important prin intermediul viitoarelor programe europene (Horizon Europe) pentru crearea de prototipuri, testare, demonstrații, crearea de proiecte pilot, validarea pe scară largă a produselor și replicarea pe piață. Din păcate, rata de participare a firmelor și organizațiilor de CDI din România și regiunea Sud Muntenia este foarte scăzută.

În acest sens, intervențiile vor încuraja realizarea de sinergii cu programele europene de cercetare și vor facilita accesul mediului de cercetare și a celui antreprenorial în consorții internaționale pentru proiecte de cercetare și inovare ce stimulează colaborarea internațională și intersectorială prin împărtășirea de cunoștințe și idei între cercetare și piață (și viceversa). Aceste proiecte vor favoriza colaborarea dintre cercetare și mediul de afaceri și la nivel inter-regional, internațional și intersectorial, stimulând creativitatea și antreprenoriatul și sunt menite să contribuie la transformarea ideilor noi și îndrăznețe în produse, servicii sau procese inovatoare.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

1. Sprijinirea transferului tehnologic în beneficiul IMM-urilor prin:

- Crearea și dezvoltarea (reabilitarea, modernizarea, extinderea) infrastructurii entităților de transfer tehnologic, dotarea acestora cu utilaje, echipamente, linii pilot, de testare, validare și certificare, tehnologii automatizate și digitale, etc;
- Dezvoltarea și/sau achiziționarea de servicii necesare transferului tehnologic.

2. Dezvoltarea capacității de cercetare și inovare a economiei regionale prin:

- Investiții în organizațiile CDI pentru dezvoltarea infrastructurilor proprii și activități de cercetare – inovare în domeniile RIS3;
- Activități de cercetare-inovare și investiții în organizațiile CDI în vederea pregătirii ofertei de cercetare pentru piața (marketing, obținerea, validarea și protejarea brevetelor, etc);
- Activități de cercetare-inovare și investiții necesare pentru crearea, dezvoltarea sau modernizarea capacității de cercetare-inovare și/sau valorificarea rezultatelor cercetării aferente nevoilor identificate în microîntreprinderi, IMM-uri și întreprinderi mari;
- Finanțarea proiectelor inovative ale IMM, care primesc marca Seal of Excellence în Programul Orizont Europa.

Pentru operațiunile de la punctele 1 și 2 se va finanța inclusiv participarea în parteneriate și rețele de inovare, în domeniile de specializare inteligentă de la nivel regional. Se vor încuraja și proiectele comune de inovare inter-regionale, internaționale și intersectoriale.

Aceste operațiuni vor contribui activ la realizarea Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă ariei prioritare 8 - Competitivitatea întreprinderilor - acțiunea 1, ce vizează încurajarea cooperării și schimbul de cunoaștere între IMM-uri, mediul academic, sectorul public și societatea civilă din domeniile de competență din regiunea Dunării.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt actorii locali și regionali din cadrul Cvadruplu Helix și anume

- Mediul de afaceri
- Mediul academic și de cercetare

- Autoritățile publice locale
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1	1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Număr întreprinderi		30
				RCO07	Instituții de cercetare care participă la proiecte de cercetare comune	Instituții de cercetare		3
				RCO08	Valoarea nominală a echipamentelor pentru cercetare și inovare	Euro		28000
				RCO10	Întreprinderi care cooperează cu instituții de cercetare	Număr întreprinderi		10

Pri ority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Catego ry of region	ID	Indicator	Me asu re me nt uni t	Base line or refer ence valu e	Refer ence year	Target (2029)	Sou rce of dat a [20 0]	Comme nts [200]
-----------	--	------	---------------------	----	-----------	-----------------------	--------------------------------	-----------------	---------------	-------------------------	-----------------

1	1.1 Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR 02	Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	Euro	0		20000		
				RCR 03	IMM-uri care introduc inovații în materie de produse sau procese	Nr. întreprinderi	0		20		

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective²¹ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

În prezent, digitalizarea afectează toate sectoarele economice și alături de cercetare, inovare și conectivitate, contribuie la creșterea competitivității firmelor pe piețele globale, îmbunătățește calitatea vieții, asigură incluziunea socială și determină creștere economică durabilă. Studiile de specialitate arată că accelerarea digitalizării și convergența spre o economie bazată pe tehnologie au un potențial semnificativ de a alimenta noul motor de creștere economică de care are nevoie România (Mc Kinsey, 2018). Astfel, adoptarea digitalizării va contribui la combaterea lipsei de forță de muncă și la pregătirea economiei și a populației pentru viitoarea transformare a pieței muncii: analizele arătând că până la 54% din activități ar putea fi automatizate până în 2030, folosind tehnologie care există deja. Această situație creează pe de-o parte o oportunitate de creștere a productivității iar, pe de altă parte, provocări legate de tranziția pieței muncii către noi locuri de muncă, datorită nivelului scăzut de competențe digitale al populației.

²¹ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

Regiunea Sud Muntenia se confruntă cu aceleași provocări ca și nivelul național în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi, un număr foarte scăzut de firme realizând schimburi electronice de informații, lucrând cu volume mari de date, utilizând tehnologia de tip cloud și realizând vânzări online. Acest lucru se datorează și faptului că populația deține un nivel scăzut de competențe digitale (un procent de 29% din populație nu a utilizat niciodată internetul).

La acest lucru se mai adaugă și faptul că în regiune, până la acest moment nu există nici un Hub de Inovare Digitală care să poată oferi servicii suport către firme pentru transformarea digitală și adoptarea noilor soluții, instrumente și tehnologii.

În consecință, acțiunile propuse pentru acest obiectiv specific vizează sprijinirea digitalizării în beneficiul mediului de afaceri.

Intervențiile vor viza atât investiții de servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a firmelor dar și adoptarea de noi soluții și tehnologii (din domeniile IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă, etc) ce conduc la inovarea modelului de afaceri. De altfel, tehnologiile digitale au creat noi piețe și au deschis oportunități de afaceri fără precedent. Ele oferă noi modalități companiilor pentru a putea integra mai bine și rapid nevoile și preferințele consumatorilor în cadrul proceselor de producție, ajută la îmbunătățirea calității produselor și serviciilor și determină transparență și flexibilitate de-a lungul întregului lanț de producție.

Totodată, sprijinul se va îndrepta și către dezvoltarea Hub-urilor de Inovare Digitală. Aceste entități susțin transformarea digitală a firmelor și oferă sprijin firmelor pentru a deveni mai competitive prin îmbunătățirea modelului de afaceri sau a proceselor cu ajutorul tehnologiilor digitale. Totodată, prin intermediul acestora se pot crea conexiuni cu investitorii, accesa finanțări și pune în legătură utilizatorii cu furnizorii de inovare în domeniul digital. În plus, în cadrul acestor structuri se va mai pune accent și pe modernizarea administrațiilor și serviciilor publice prin mijloace digitale; interoperabilitatea serviciilor publice; conformarea cu principiile Declarației de la Tallinn privind guvernarea electronică; aplicarea standardelor agreeate și soluții open source, acces la platforme guvernamentale sau infrastructuri partajate, utilizarea Inteligenței Artificiale și Blockchain pentru elaborarea de politici în timp real, sau suport oferit administrației publice să își îmbunătățească securitatea cibernetică.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

- Susținerea adoptării tehnologiilor și a instrumentelor digitale de către IMM-uri, prin investiții în infrastructură, servicii, echipamente și tehnologii necesare pentru transformarea digitală (de ex. tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă, etc);
- Investiții pentru promovarea mediilor colaborative virtuale de lucru;
- Sprijin pentru acces la serviciile din infrastructura digitală distribuită la nivel UE/național și lucru în mediu virtual distribuit;
- Sprijin pentru virtualizarea serviciilor oferite pe piață și creșterea competitivității acestora;
- Sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH).

Aceste operațiuni contribuie activ la realizarea Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă ariei prioritare 8 - Competitivitatea întreprinderilor, acțiunea 1 - ce vizează încurajarea cooperării și schimbul de cunoaștere între IMM-uri, mediul academic, sectorul public și societatea civilă din domeniile de competență din regiunea Dunării, acțiunea 2 - ce vizează înființarea unui ecosistem digital inovator în regiunea Dunării pentru a sprijini IMM-urile atunci când se confruntă cu provocările unei lumi digitalizate, acțiunea 4, acțiunea 5.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Mediul de afaceri
- Mediul academic și de cercetare
- Autoritățile publice locale
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestones (2024)	Target (2029)
1	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO 13	Valoarea serviciilor, produselor și aplicațiilor digitale dezvoltate pentru întreprinderi	Euro		9000

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
1	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR 12	Utilizatori de noi produse, servicii și aplicații digitale dezvoltate de întreprinderi	Utilizatori anuali					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective²² (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 1.3 Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Analiza realizată în cadrul Raportului de Țară pentru România 2020 ilustrează că unul dintre punctele vulnerabile ale economiei românești derivă dintr-un ritm al transformărilor mai lent decât cel necesar pentru ca România să depășească statutul de țară mai puțin dezvoltată, având o structură a economiei în care predomină IMM-uri concentrate în domenii cu valoare adăugată mică și specializate în activități cu utilizare intensivă de forță de muncă. La acest moment se estimează că economia națională se va contracta puternic în perioada următoare în urma impactului pandemiei COVID-19, acest lucru afectând puternic competitivitatea regională.

În regiunea Sud Muntenia, tendința de creștere economică este relevantă de analiza socio-economică a PDR 2021 - 2027, astfel încât în 2017 PIB-ul regional a atins 22,98 milioane euro, cu o contribuție de 12,3% la PIB-ul național. Analizând în timp, în intervalul 2011 – 2017, economia regiunii a fost caracterizată printr-o evoluție fluctuantă, ușor ascendentă începând cu anul 2014, reflectată în valorile principalilor indicatori de evaluare a creșterii economice. Întreprinderile au un rol hotărâtor în dezvoltarea economică a regiunii Sud Muntenia, în determinarea potențialului acesteia.

Din analiza indicatorilor referitori la activitatea întreprinderilor din regiune se constată, în 2017, o revenire în zona pozitivă, însă cu o stabilitate fragilă care se manifestă diferențiat la nivelul claselor de mărime și al sectoarelor de activitate economică de la un județ la altul. În 2018, în Sud Muntenia, existau 63.262 de întreprinderi active în toate sectoarele economice, poziționând astfel regiunea, pentru prima dată în ultimii șapte ani, pe locul 4 la nivel național. Ponderea este încă suboptimă pentru competitivitatea economiei regionale. Din întreprinderi 89,25% se încadrau în categoria microîntreprinderilor, 8,94% fac parte din clasa întreprinderilor mici, 1,53% sunt întreprinderi mijlocii și numai 0,28% intră în categoria întreprinderilor mari. Referitor la aria de localizare a IMM-urilor în regiune, acestea se găsesc preponderent în mediul urban, adâncind astfel discrepanțele dintre mediul urban și cel rural.

Disparitățile interjudețene se mențin în continuare, distribuția întreprinderilor active pe sectoare de activitate accentuând dezechilibrele referitoare la concentrarea teritorială a întreprinderilor. De exemplu, 34% dintre întreprinderile active la nivel regional din sectorul „Servicii” erau localizate în județul Argeș, în timp ce județul Călărași deținea doar 5% dintre acestea. Analizând distribuția întreprinderilor active pe

²² Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

sectoare de activitate și teritorial se relevă o specializare a județelor în industrie, îndeosebi a celor din nordul regiunii și în agricultură în județele din sud.

Între județele regiunii există încă diferențe foarte mari în ceea ce privește gradul de diversificare economică. Astfel, județele cu cel mai mare grad de diversificare economică au fost Prahova și Argeș, care au înregistrat cele mai mari ponderi ale numărului de întreprinderi pentru 15 din cele 18 sectoare de activitate. La polul opus, s-au situat județele Ialomița și Giurgiu cu cel mai mic număr de întreprinderi active pentru 6 din domeniile de activitate, fiind astfel județele cu cel mai scăzut grad de diversificare economică. Mai mult, analiza economică din cadrul RIS3 a regiunii evidențiază faptul că exporturile regiunii se fac cu preponderență în sectoare cu intensitate tehnologică medie spre înaltă (industria auto, industrie ce are și cel mai mare potențial de inovare la nivel național și regional și care e localizată în orașele Pitești, Mioveni și Titu).

La nivel regional, structurile de sprijinire a afacerilor sunt încă slab dezvoltate și insuficient funcționale, un număr limitat de IMM-uri fiind localizat în cadrul acestor structuri. În 2018, la nivel național exista un număr de 89 de parcuri industriale, din care 24 (cca. 27%) erau localizate în regiunea Sud Muntenia, ce ocupa astfel locul 1 la nivel național. În ceea ce privește localizarea parcurilor industriale din regiune, mai mult de jumătate dintre acestea sunt situate în mediul rural. Astfel, o pondere covârșitoare ale acestora este situată în județele din nordul regiunii, cel mai reprezentativ din acest punct de vedere fiind județul Prahova, care deține un număr de 15 astfel de unități, clasându-se pe primul loc atât la nivel regional, cât și național. Urmează județul Dâmbovița cu 4 parcuri, Giurgiu și Ialomița cu câte 2 parcuri, în timp ce județele Călărași și Teleorman nu aveau niciun parc industrial. Serviciile oferite de către parcurile industriale sunt concentrate pe oferirea dreptului de folosință asupra infrastructurii, a utilităților și serviciilor necesare desfășurării activității.

Incubatoarele și acceleratoarele de afaceri, componentă importantă a infrastructurii de afaceri, cu rol major în impulsivarea IMM-urilor și în sprijinirea dezvoltării acestora, sunt slab reprezentate în regiunea Sud Muntenia existând doar 1 incubator de afaceri și anume: ITAF Ploiești - Universitatea Petrol - Gaze Ploiești. În ceea ce privește capacitatea de inovare a economiei regionale aceasta este scăzută, analiza indicatorilor privind inovarea din cadrul Tabloului de Bord privind inovarea la nivel regional 2019 indicând ca regiunea Sud Muntenia înregistrează un scor foarte scăzut la numărul firmelor ce inovează pe cale internă.

În cadrul RIS3 un rol important îl are sprijinirea clusterelor ca instrument al creșterii economice durabile. Astfel, în perioada 2014 – 2020, clusterelor au jucat un rol de catalizare și de fertilizare încrucișată a experiențelor sectoriale. Au contribuit semnificativ atât la configurarea parteneriatului regional de tip Cvadruplu Helix, cât și la diseminarea ulterioară a informațiilor și cunoașterii dobândite prin participarea activă în procesele de descoperire antreprenorială. Sprijinul se va îndrepta și către clusterelor și rețele de afaceri ce mobilizează principalii actori din cadrul ecosistemului antreprenorial de inovare. Intervențiile vor viza managementul clusterului, proiecte colaborative, precum și furnizarea de servicii pentru inovare și internaționalizare.

Investițiile propuse a fi finanțate doresc să determine creșterea masei critice a întreprinderilor regionale, să le ofere sprijin țintit pentru a crește reziliența acestora pe piață în special pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici, aceste două categorii de firme înregistrând cele mai mici rate de supraviețuire în primii 5 ani de activitate.

Totodată, intervențiile vizează sprijinirea IMM-urilor prin operațiuni care să crească capacitatea lor de a avansa în lanțul valoric prin furnizarea accesului la finanțare, asistență și piețe precum și a accesului la know-how pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri.

În ceea ce privește economia circulară, aceasta este parte componentă a dezvoltării durabile, aducând în prim plan nevoia de optimizare a consumurilor de resurse pentru a preveni, a reduce risipa și a se promova reutilizarea. Implementarea unei economii performante vizează zona de producție în care inovația are un rol central, resursele sunt reutilizate printr-un sistem circular și se acordă o atenție deosebită soluțiilor inteligente venite din zona proceselor specifice științelor vieții (chimie, biologie, nanotehnologii etc.). În acest sens, inovația joacă un rol important în ceea ce privește răspunderea extinsă a producătorului prin dezvoltarea de noi metode pentru optimizarea costurilor ciclului de viață, noi tehnologii pentru optimizarea (re)utilizării componentelor, extinderea duratei de viață a produselor, asigurarea de opțiuni de reparare, instrumente pentru monitorizarea calității.

În regiunea Sud Muntenia bioeconomia și tranziția către o economie circulară fost identificat ca sector important al RIS3 2021 – 2027.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

- Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv economie circulară și internaționalizare în vederea actualizării tehnologice, ce va conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii;
- Sprijin pentru certificarea și omologarea produselor și serviciilor;
- Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor, acceleratoarelor de afaceri și parcurilor industriale, cu posibilitatea de a acorda granturi companiilor localizate în cadrul acestor structuri de afaceri;
- Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare prin sprijinirea clusterelor și rețelelor de afaceri în domeniile de specializare inteligentă ale regiunii, inclusiv pentru dezvoltarea colaborării interregionale, internaționale și intersectoriale.

Aceste operațiuni vor contribui activ la realizarea Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă ariei prioritare 2 Energia Durabilă, acțiunea 1 și ariei prioritare 8 - Competitivitatea întreprinderilor, acțiunea 1, acțiunea 2 și acțiunea 5.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Mediul de afaceri
- Autoritățile publice locale
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1	1.3 Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO02	Întreprinderi sprijinite prin granturi	Nr. întreprinderi		150
				RCO15	Capacități de incubare create	Întreprinderi		4

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID	Indicator	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
1	1.3 Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR18	IMM-uri care utilizează servicii pentru pepinierele de afaceri la un an de la crearea pepinierii	Nr. întreprinderi	0		40		
				RCR19	Întreprinderi cu cifră de afaceri mai mare	Nr. întreprinderi	0		50		

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective²³ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

²³ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

OS - 1.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF

Axa prioritară 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Specializarea inteligentă are ca argument principal faptul că, prin concentrarea resurselor științifice și conectarea acestora la un număr limitat de activități economice prioritare, regiunile și țările pot deveni mai competitive în economia mondială și se pot menține mai mult pe piața internațională. Acest tip de specializare permite regiunilor să profite de avantajele de scară, specificul domeniilor de aplicare și efectele colaterale generate în procesele de producere și folosire a cunoașterii - care sunt factori determinanți importanți ai productivității.

Specializarea inteligentă abordează problema critică de identificare a priorităților și a deciziilor de alocare a resurselor, oferind posibilitatea mediului antreprenorial să demonstreze și să propună domenii cu potențial pentru dezvoltarea regională viitoare, prin mecanismul de descoperire antreprenorială.

Mecanismul de descoperire antreprenorială implementat la nivelul regiunii Sud Muntenia s-a desfășurat în baza Metodologiei elaborate de Centrul Comun de Cercetare al DG Regio și a implicat o mare varietate de actori din ecosistemul regional, abordând conceptul Cvadruplu Helix. Această abordare este una de "bottom-up" și urmărește posibilitatea de depășire a limitelor proprii între diferitele grupuri de actori interesați, identificarea unor antreprenori noi, cu idei inovatoare, a unor campioni nedescoperiți sau a persoanelor care au potențial în acest sens.

Astfel, în perioada 2016-2017 la nivelul regiunii s-au organizat 6 focus grupuri, câte unul pentru fiecare domeniu de specializare inteligentă. Procesul de descoperire antreprenorială a avut ca scop validarea domeniilor de specializare inteligentă pentru realizarea Documentului Cadru și a rezultat a fi unul de învățare, de îmbunătățire a competențelor pentru toți actorii implicați și a contribuit la revizuirea RIS3.

În anul 2019 - 2020, mecanismul de descoperire antreprenorială a fost reluat și implementat cu sprijinul Centrului Comun de Cercetare, realizându-se de asemenea focus grupuri pentru toate domeniile de specializare inteligentă, ce au avut drept scop actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă.

Pentru ca procesul de descoperire antreprenorială să funcționeze, rolul actorilor din Cvadruplu helix este foarte important în a fi capabili să identifice oportunitățile emergente de piață referitoare la avantajele competitive ale regiunii și să dezvolte proiecte inovative. În urma experienței din perioada anterioară de programare, în ceea ce privește procesul de specializare inteligentă, s-a remarcat faptul că atelierele de descoperire antreprenorială au declanșat și facilitat un proces mai sistematic de învățare organizațională, ceea ce constituie o bază pentru continuarea eforturilor instituționale de sprijinire a actorilor regionali, parte din Cvadruplu Helix implicați în procesul de descoperire antreprenorială.

Astfel, acțiunea dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor, organizațiilor CDI, entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială va viza activități de instruire și sprijin pentru dezvoltarea de proiecte și schimb de experiență legate de stimularea inovării în regiune, specializare inteligentă și de

facilitare a interacționării între actori. Aceste activități vor contribui la creșterea diseminării de cunoștințe și monitorizarea nivelului de acumulare de informații în cadrul atelierelor de lucru de descoperire antreprenorială și va permite reluarea procesului și pe perioada 2021-2027.

Procesul de descoperire antreprenorială desfășurat continuu va implica o comunicare strânsă și periodică, capabilă să strângă laolaltă toți actorii relevanți din sectoarele cu potențial de specializare, să crească încrederea și să asigure o coerență a procesului EDP și gestionarea eficientă a strategiei de specializare inteligentă.

În procesul de tranziție industrială un rol important revine tuturor actorilor din Cvadruplu Helix (IMM-uri, universități și organizații de CDI, autorități publice și societatea civilă), care vor avea nevoie să își updateze competențele digitale, de inovare și specifice tranziției industriale. În acest sens, intervențiile vor viza și activități de instruire în inovare, competențe digitale și specifice tranziției industriale.

Structura partenerială RIS 3 Sud Muntenia cuprinde și Consorțiul Regional de Inovare care este o structură consultativă, fără personalitate juridică, coordonat de către ADR și are rolul de avizare și monitorizare a Strategiei de Specializare Inteligentă a regiunii Sud Muntenia. CRI are în componența sa, reprezentanți ADRSM, institutelor de cercetare-dezvoltare, institutelor de învățământ superior de stat, acreditate sau structuri de cercetare-dezvoltare ale acestora, institutelor, centrelor sau stațiunilor de cercetare-dezvoltare ca instituții publice ori de drept public din regiunea București-Ilfov, ai clusterelor, entităților de transfer tehnologic, companiilor mijlocii și mari care au activitate de CDI, patronatelor care își desfășoară activitatea în domeniile competitive ale regiunii Sud Muntenia, precum și ai consiliilor județene.

Dat fiind că asigurarea structurii instituționale de guvernanta a RIS3 este condiție favorizantă pentru următoarea perioadă de programare 2021-2027, investițiile se vor concentra asupra activității de creștere a capacității administrative a structurii de guvernare regională în vederea atingerii obiectivelor stabilite pentru gestionarea și monitorizarea RIS3.

Ațiunea va contribui la buna guvernanta a strategiei de specializare și implicarea activă a structurilor de parteneriat regional în cadrul proceselor de planificare, implementare, monitorizare, evaluare și revizuire a strategiilor de specializare inteligentă și a mecanismului de descoperire antreprenorială, având drept obiectiv să stimuleze inovarea pentru a face regiunea competitivă la nivel internațional.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

- Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor / universităților și organizațiilor de CDI / autorităților publice/entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială pentru specializare inteligentă;
- Formarea și dezvoltarea de resurse umane specializate în managementul inovării, abilităților digitale și a celor necesare pentru tranziția industrială;
- Dezvoltarea capacității administrative regionale acordând o atenție specială abilităților digitale și a celor necesare pentru tranziția industrială;
- Dezvoltarea abilităților personalului din instituțiile de cercetare și învățământ superior pentru a crește fezabilitatea comercială și relevanța pentru piață a proiectelor de cercetare, precum și capacitatea de a lua parte la procese de tip open innovation;
- Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA).

In conformitate cu prevederile art 4, alin.1, litera e din proiectul Regulamentului FEDR și FC, proiectele finanțate vor include activități de informare, comunicare, networking, realizare de studii, cooperare, schimb de experiență, instruire și educație.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Mediul de afaceri
- Mediul academic și de cercetare
- Autoritățile publice locale
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1	1.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO16	Părți interesate care participa la procese de descoperire antreprenorială	Număr părți interesate participante		30

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
1	1.4 Dezvoltarea competențelor pentru	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR98	Angajați din IMM-uri și autorități publice care finalizează						

	specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat				programe de instruire (în funcție de tipul de competență : competențe tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)						
--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* – 2. O regiune cu orașe Smart

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☒ This is a priority dedicated to innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ²⁴

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field
--

²⁴ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

Priority No	Fund	Category of region ²⁵	Code	Amount (EUR)
2	FEDR	Mai puțin dezvoltată	011 Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale	173,994,000.00

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ²⁶	Code	Amount (EUR)
2	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01 - Grant	173,994,000.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region ²⁷	Code	Amount (EUR)
2	FEDR	Mai puțin dezvoltată	13 – Zone urbane funcționale 17 – Alte tipuri de teritorii vizate (rural)	173,994,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective²⁸ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

²⁵ Not relevant for CF

²⁶ Not relevant for CF

²⁷ Not relevant for CF

²⁸ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

OS - 1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 2 – O regiune cu orașe Smart

Importanța orașelor în viața socială justifică acțiunile necesare pentru crearea de orașe inteligente. Orașul inteligent trebuie analizat mai puțin prin cantitatea de aplicații IT implementate și mai mult prin optimizarea funcțiilor sale. Ideea de oraș inteligent nu se poate separa de conceptul de eGuvernare și trebuie să conțină centrarea soluțiilor pe cetățean și pe nevoile sale. Din caracteristicile unui oraș inteligent menționăm: guvernare inteligentă, economie inteligentă, mobilitate inteligentă, mediu inteligent, populație inteligentă, mod de viață inteligent.²⁹

Regiunea Sud Muntenia era, la momentul 2019, la faza în care se făceau primii pași în implementarea acestui concept. Gradul de urbanizare al regiunii este foarte scăzut, diametral opus mediei U.E., un indicator clar al distanței pe care orașele din această regiune trebuie să le parcurgă pentru a implementa acest sistem. Din punctul de vedere al potențialului existent la nivel regional, majoritatea orașelor sunt la momentul de față subpopulate, astfel încât implementarea unor concepte de tip smart ar fi mai puțin dificile comparativ cu orașele mari, aglomerate, unde există provocări suplimentare cauzate de densitatea ridicată. Referitor la sistemul de așezări urbane, regiunea Sud Muntenia este alcătuită dintr-o rețea de 48 de municipii și orașe de dimensiuni mici și medii, cu un grad scăzut de urbanizare (sub 50%) care nu au putut să funcționeze ca și centre polarizatoare pentru spațiile rurale extinse. Așadar, încurajarea dezvoltării policentrice, apariției unei noi relații oraș-sat, intensificarea specializării și creșterea performanței economice, inclusiv prin îmbunătățirea conectivității și accesibilității sunt factori care pot influența urbanizarea și dezvoltarea regiunii Sud Muntenia. De asemenea, existența unor instituții performante reprezintă un alt factor decisiv în vederea creării unui mediu urban dezvoltat.

La nivel european, România are cele mai mici rate de penetrare și absorbție a serviciilor guvernamentale. Referitor la furnizarea serviciilor publice digitale către cetățeni, rezultatele României sunt mult sub media UE. Pentru a veni în întâmpinarea acestor provocări, la nivelul CE, s-au identificat nevoile de investiții prioritare pentru a valorifica avantajele digitalizării pentru cetățeni, pentru a spori măsurile privind e-guvernarea, inclusiv prin introducerea și consolidarea unor servicii interoperabile la nivel european, e-incluziunea, e-sănătatea, învățarea on-line, competențele digitale. Recomandările fac referire la necesitatea investițiilor pentru a crea servicii publice digitale interoperabile între instituțiile publice și pentru a atrage și a consolida competențele în domeniul IT.

În ceea ce privește situația la nivel regional, investițiile pentru digitalizare finanțate din cadrul Programului Operațional Competitivitate 2014 – 2020 situează regiunea Sud Muntenia pe locul 5 din punctul de vedere al fondurilor europene contractate (153,91 mil. lei) și pe locul 3 din punct de vedere al fondurilor europene absorbite după regiunile București Ilfov și Nord Vest (104,37 mil. lei).

²⁹ Sesiunea de comunicări științifice „Orașul inteligent”

https://www.academia.edu/29219879/Sesiunea_de_comunic%C4%83ri_%C8%99tiin%C8%9Bifice_Ora%C8%99ul_in_teligent_Smart_Cities_Proceedings

Totodată, în urma consultărilor avute cu reprezentanții UAT-urilor din regiune, s-a constatat faptul că toate consiliile județene au în implementare/contractare proiecte prin care urmăresc digitalizarea serviciilor publice, cu excepția CJ Călărași. Situația în cazul municipiilor reședință de județ este puțin diferită, astfel, doar 4 din cele 7 au în derulare proiecte care au ca obiectiv digitalizarea proceselor și simplificarea procedurilor administrative.³⁰ Deși majoritatea UAT-urilor nu au multe procese administrative digitalizate, avem și exemple pozitive în acest sens, respectiv orașele Sinaia și Mioveni care au cele mai multe servicii digitalizate destinate cetățenilor (7), respectiv: petiții, programări căsătorii, plată taxe, formulare tipizate, wi-fi, sisteme informatice integrate, registratură on-line, gestionare permise de parcare, edirect, e-guvernare.ro. În regiune, 21 de localități au sisteme digitalizate, însă nevoia identificată este foarte mare. Conform răspunsurilor primite de la UAT-uri, **peste 60 de proiecte** urmează a fi depuse în perioada de programare 2021-2027 pentru implementarea de soluții de tip smart-city și digitalizarea serviciilor publice. Un proiect strategic la nivelul regiunii vizează consolidarea sistemelor informatice și serviciilor publice locale existente la nivelul autoritatilor publice locale din Regiunea Sud Muntenia într-un sistem de management centralizat de tip cloud regional. Având în vedere că din punct de vedere administrativ nu există o autoritate publică cu competențe regionale, se dorește ca acest sistem de tip cloud care va fi operat de o autoritate centrală cu direcții județene în fiecare județ să conducă la eficientizarea serviciilor publice locale prin asigurarea interoperabilității acestor sisteme informatice care la acest moment funcționează pe diverse platforme ale autoritatilor publice locale cu cloud-ul guvernamental. Acest proiect își propune să concentreze bazele de date, serviciile și platformele existente la nivelul a 55 autorități publice locale (7 consilii județene, 7 municipii reședință de județ și alte 41 municipii și orașe) din regiunea Sud Muntenia. Creșterea nivelului de interoperabilitate al sistemelor informatice din administrația publică locală sprijină crearea unui sistem standardizat, interconectat și digital, încurajând reutilizarea informațiilor și a serviciilor care există deja și care sunt disponibile prin diferite surse.

În cadrul **Strategiei de Specializare Inteligentă Sud Muntenia** au fost identificate, în urma unui proces elaborat de evaluare și selecție, șase domenii de specializare inteligentă, cu cel mai ridicat potențial de inovare, dezvoltare și antrenare a celorlalte domenii de activitate din regiune. Unul din aceste domenii este reprezentat de "Localitățile inteligente", care are ca și obiectiv adoptarea unor concepte precum: locuințe inteligente, soluții pentru mobilitate urbană, soluții smart-grid, de eficiență energetică "zero-emisii" și producere a energiei regenerabile, bănci de date, managementul deșeurilor: colectare, reciclare, decontaminare, gestiunea calității apei, etc.

Prin urmare, operațiunile din cadrul **Axei 2 - O regiune cu orașe smart** au fost selectate în vederea dezvoltării sustenabile a localităților regiunii prin folosirea tehnologiilor digitale pentru creșterea standardului de viață, reducerea costurilor și o comunicare mai bună cu cetățenii. Astfel, intervențiile prin POR vizează digitalizarea administrației și serviciilor publice la nivel local (siguranța publică, comunicații și tehnologia informației, centre de date, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, iluminat public, sisteme GIS, bănci de date, etc) și intervenții de tip smart-city, dezvoltarea infrastructurii necesare mediului educațional și cultural și promovarea mediilor virtuale colaborative de lucru în administrația publică.³¹

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

³⁰ MRJ-urile care au proiecte de digitalizare sunt: Pitești, Alexandria, Călărași și Slobozia.

³¹ **Acordul de parteneriat CE** <http://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2020/07/d3e42c68a072a75dbc279d807b8a2b72.pdf>

- Dezvoltarea, testarea și pilotarea soluțiilor și aplicațiilor de tip smart-city și digitalizarea serviciilor publice la nivel local și regional prin dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante pentru siguranța publică, comunicații și tehnologia informației, centre de date, servicii și utilități publice, monitorizarea elementelor de mediu, energie, rețelelor de trafic și transport public, îmbunătățirea siguranței și securității pentru transportul public, iluminat public, GIS, bănci de date, etc aplicabile în zonele urbane, inclusiv în zonele funcționale urbane, cu asigurarea securității cibernetice și a interoperabilității;
- Crearea și dezvoltarea infrastructurii necesare digitalizării, prin dezvoltarea unor platforme digitale de comunicare și schimb de documente, baze de date și biblioteci virtuale, aplicații life streaming, infrastructură de projection și videomapping, mediu virtual distribuit;
- Punerea în valoare a patrimoniului natural și cultural prin crearea de platforme online, reabilitarea și dotarea obiectivelor de patrimoniu cu dispozitive și aplicații pentru crearea realității virtuale, dezvoltarea sistemelor de bilete și rezervări online;
- Promovarea mediilor virtuale colaborative de lucru în administrația publică.

Pentru aceste investiții se vor lansa apeluri combinate, competitive și necompetitive, în funcție de categoriile de orașe.

Aceste operațiuni contribuie activ la realizarea Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă Ariei prioritare 10 - Capacitate instituțională și cooperare, Acțiunea 1- *Îmbunătățirea capacității instituționale pentru furnizarea de servicii publice de înaltă calitate* și Acțiunea 8 – *Dezvoltarea capacității municipiilor și orașelor în vederea facilitării dezvoltării locale și regionale.*

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Principalul grup țintă este format din

- Autorități și instituții publice
- Mediul academic și de cercetare
- Mediul de afaceri
- Societatea civilă, adică consumatorii finali ai noilor produse și servicii.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)

2	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii și aplicații digitale	Nr. instituții publice			55
---	---	------	----------------------	-------	---	------------------------	--	--	----

Table 3: Result indicators											
Prior ity	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categor y of region	ID [5]	Indicator [255]	Measu remen t unit	Base line or refer ence valu e	Refer ence year	Targ et (202 9)	Sour ce of data [200]	Comm ents [200]
2	1.2 Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR 11	Utilizatori de noi servicii și aplicații digitale publice	Utilizat ori anuali			100000		

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* – 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**

This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation³²

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field					
Priority No	Fund	Category of region ³³	Code	Amount (EUR)	
3	FEDR	Mai puțin dezvoltată	025 Renovarea fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice, proiecte de demonstrare și măsuri de sprijin	15,000,000.00	
			026 Renovarea infrastructurilor publice în vederea creșterii eficienței energetice, proiecte de demonstrare și măsuri de sprijin	79,344,000.00	
			029 Energii regenerabile: energia solară	10,000,000.00	
			050 Protecția naturii și a biodiversității, infrastructura verde	186,328,000.00	
			073 Infrastructuri de transporturi urbane curate	183,594,000.00	
			075 Infrastructuri de ciclism	20,000,000.00	
			076 Digitalizarea transportului urban	10,000,000.00	
			077 Infrastructuri pentru combustibili alternativi	10,000,000.00	

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ³⁴	Code	Amount (EUR)

³² In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

³³ Not relevant for CF

³⁴ Not relevant for CF

3	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01 - Grant	514,267,000.00
---	------	----------------------	------------	----------------

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region ³⁵	Code	Amount (EUR)
3	FEDR	Mai puțin dezvoltată	13 – Zone urbane funcționale 17 – Alte tipuri de teritorii vizate (rural)	514,267,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective³⁶ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 2.1 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Conform "Strategiei Naționale de Renovare pe Termen Lung pentru sprijinirea parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice cât și private într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050" la nivel național, consumul final de energie în clădiri reprezintă 42% din totalul consumului final de energie, din care 34% reprezintă clădiri rezidențiale, iar restul (aproximativ 8%) clădiri comerciale și publice. Sectorul rezidențial are cea mai mare pondere a consumului de energie (aproximativ 81%), în timp ce toate celelalte clădiri la un loc (birouri, școli, spitale, spații comerciale și alte clădiri nerezidențiale) reprezintă restul de 19% din consumul total de energie finală. În sectorul rezidențial, energia termică este folosită pentru încălzire și apă caldă menajeră. În general, eficiența acestei utilizări a energiei termice este de doar 43%.

Conform Raportului de țară al UE, pentru 2019, în ceea ce privește sectorul rezidențial, consumul final de energie a scăzut cu 8,4%, de la 8,10 Mtep la 7,42 Mtep, trend de scădere ce se menține și datorită

³⁵ Not relevant for CF

³⁶ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

implementării intervențiilor pentru creșterea eficienței energetice la nivelul clădirilor și scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră.

În conformitate cu prevederile Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, începând cu 2018, România are obligația de a renova anual 3% din suprafețele deținute sau ocupate de autoritățile publice. În acest context, investițiile promovate în regiunea Sud Muntenia vor contribui la îndeplinirea țintei anuale de renovare, a României, ce derivă din îndeplinirea obligațiilor naționale ale Directivei Uniunii Europene privind eficiența energetică.

La nivel regional sectorul clădirilor este unul dintre cei mai importanți consumatori de energie, deoarece la nivelul unei clădiri consumul de energie termică pentru încălzire și pentru asigurarea necesarului de apă caldă menajeră reprezintă aproximativ 70% din consumul total de resurse energetice.

Din analizele proprii, la nivel regional, ponderea apartamentelor construite până în anul 1999, din total apartamente este de 95%. Lucrări de reabilitare termică au fost realizate pentru aproximativ 3% dintre acestea.

În urma colectării informațiilor de la cele 48 de orașe/municipii ale regiunii, a rezultat că 30 dintre acestea au strategii privind eficiența energetică, actualizate, restul de 18 sunt în curs de actualizare.

Lecțiile învățate din implementarea POR 2014 – 2020 evidențiază faptul că îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor a fost cea mai eficientă investiție din punctul de vedere al raportului cost/beneficiu pentru a realiza reduceri de CO₂ (cu un cost mediu de doar 2.987 € și 9.267 €/tonă CO₂ echivalent pentru clădirile rezidențiale și respectiv cele publice).

Acțiunile strategice ale acestui obiectiv vor contribui în mare măsură la îndeplinirea țintei de 30,7% pentru ponderea globală a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, până în 2030 pentru România, în conformitate cu Planul Național Integrat Energie și Schimbări Climatice (PNIESC) 2021-2030.

În plus, regiunea are un potențial important de energie solară, ce este foarte mare în sudul regiunii, în special în județele Călărași, Ialomița, Giurgiu și Teleorman.

Aceste acțiuni strategice, de promovare a eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, sunt în strânsă corelare cu acțiunile prevăzute în Planurile de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED) / Planurile pentru Îmbunătățirea Eficienței Energetice (PIEE) și Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) pentru orizontul anului 2030, realizate la nivelul municipiilor și orașelor (peste 5000 locuitori) din regiune. În cadrul acestor planuri sunt prevăzute măsuri menite să reducă emisiile de CO₂ pe baza reducerii consumului final de energie de către utilizatorii finali.

Sub acest obiectiv specific vor fi finanțate investiții pentru creșterea eficienței energetice în clădirile publice, cu precădere în unitățile de învățământ preuniversitar (creșe, grădinițe, școli primare, școli gimnaziale, etc.), inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate.

Mai trebuie adăugat faptul că regiunea deține un patrimoniu important de clădiri publice clasate drept **monumente istorice**, a căror reabilitare termică este necesar să includă și activități de renovare pentru consolidarea acestora, după caz, pentru prevenirea riscului de afectare a structurii în caz de cutremur.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

- Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie;
- Investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie;
- Investiții pentru sisteme inteligente de producere și stocare a energiei din surse alternative (inclusiv rețele inteligente și sisteme TIC) pentru crearea comunităților locale de energie.

Principalul rezultat preconizat, ca urmare implementării acțiunilor de importanță strategică menționate anterior, îl constituie reducerea consumului de energie în infrastructurile de clădiri publice, respectiv în sectorul locuințelor .

Aceste acțiuni orientative vor contribui la îndeplinirea măsurilor prioritare din PDR 2021-2027, măsuri rezultate din procesul de consultare publică, așa cum este descris în capitolul 6 -Parteneriat.

Aceste acțiuni vor contribui la atingerea obiectivelor macro-strategice ale Strategiei UE pentru regiunea Dunării, și anume la realizarea: Planului de Acțiune al Strategiei UE pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, Aria Prioritară 2 - ENERGIE DURABILĂ (ACȚIUNEA 2: Promovarea eficienței energetice și a utilizării energiei regenerabile în clădiri și sisteme de încălzire, inclusiv termoficare și răcire și instalații combinate de căldură și energie).

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă vizate de aceste intervenții sunt:

- Autoritățile și instituțiile publice locale și centrale
- Mediul academic și de cercetare
- Unități educaționale, sanitare și de asistență socială
- Mediul de afaceri
- Populația municipiilor, orașelor și comunelor.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
3	2.1 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO18	Gospodării care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței	Nr. gospodării		1200

	gaze cu efect de seră				energetice a locuinței				
				RCO19	Clădiri publice care beneficiază de sprijin pentru îmbunătățirea performanței energetice	mp			35000
				RCO22	Capacitatea de producție suplimentară pentru energia din surse regenerabile	Mwh/an			

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
3	2.1 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR 26	Consum final anual de energie (din care: utilizatori rezidențiali, privați nerezidențiali, publici nerezidențiali)	Mwh/an					
				RCR 29	Emisii de gaze cu efect de seră estimate	tone CO ₂ eq/an					
				RCR 31	Energie totală din surse regenerabile produse	Mwh/an					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective³⁷ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 2.7 Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Protecția biodiversității alături de cea a naturii reprezintă un factor deosebit de important pentru dezvoltarea durabilă a regiunilor, pentru ca acestea să aibă orașe prietenoase cu mediul. Investițiile în infrastructura verde și albastră asigură menținerea acestei protecții pentru o perioadă cât mai lungă de timp, într-un mod cât mai eficient și sigur. Infrastructura verde-albastră reprezintă o rețea planificată strategic de zone naturale sau semi-naturale, incluzând spații verzi și ecosisteme acvatice, amenajată sau gestionată cu scopul furnizării de servicii ecosistemice. (adaptare după COM(2013) 249). În orașe și zone urbane, beneficiile potențiale derivate din infrastructura verde-albastră pot include atenuarea efectelor insulelor de căldură urbane, reducerea riscului de inundații, furnizarea de opțiuni de transport durabile și îmbunătățirea sănătății și a bunăstării.

O tipologie de infrastructură verde-albastră include:

- Parcuri și grădini publice, grădini botanice, grădini zoologice;
- Spații verzi cu rol de recreere - spații de recreere și de joacă, spații verzi și baze sportive din interiorul cartierelor, scuaruri și piațete, acoperișuri și pereți verzi, fântâni arteziene;
- Spații verzi naturale și semi-naturale urbane - amenajarea de terenuri abandonate, păduri, tufișuri, pajiști, zone umede (mlaștini), lacuri și râuri/pârâuri, areale stâncoase, etc.
- Coridoare verzi - râuri și canale, inclusiv malurile acestora, aliniamente stradale cu gazon, arbori și flori, ecoducte, pasaje pietonale verzi, spațiile verzi de-a lungul drumurilor, coridoarelor feroviare, liniilor de tramvai, traseelor de ciclism, căilor pietonale, etc.

România a rămas în urmă cu privire la mai multe componente care afectează nivelul de trai al populației.

Orașele din România, de la cele mai mici și până la cele mai mari, se confruntă cu probleme legate de degradarea și abandonarea terenurilor.

Ținând cont că norma Organizației Mondiale a Sănătății este de 50 mp/locuitor pentru spațiul verde, iar standardele UE prevăd 26 mp/loc., CE a tras unele semnale de alarmă în legătură cu orașele poluate din România care nu îndeplinesc acest criteriu. În România, situația spațiilor verzi urbane este mult sub nivelul

³⁷ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

standardelor europene, media fiind de doar 20,5 mp/locuitor, din cauza diminuării suprafeței acestora în ultimii 15 ani.

La nivelul regiunii Sud Muntenia suprafața spațiilor verzi din zonele urbane reprezintă 2864 ha (2018), adică 10,64% din suprafața totală existentă la nivel național. Suprafața medie a spațiilor verzi urbane amenajate pe cap de locuitor este de 19.61 mp/loc, cu aproximativ 1 mp mai puțin decât media națională.

Adâncind analiza, 34,36% din spațiile verzi sunt amplasate în municipiile și orașele din județul Prahova (984 ha), 21,72% sunt amplasate în municipiile și orașele din județul Argeș (622 ha), 12,43% sunt amplasate în municipiile și orașele din județul Teleorman (356), 10,72% sunt amplasate în municipiile și orașele din județul Călărași (307 ha), 9,67% sunt amplasate în municipiile și orașele din județul Dâmbovița (277 ha), 8,66% sunt amplasate în municipiile și orașele din județul Ialomița (248 ha) și 2.44% sunt amplasate în municipiile și orașele din județul Giurgiu (70 ha).

Comparativ cu anul 2011, suprafața spațiilor verzi a crescut cu 0.74%, respectiv 652 ha (din care 263 ha în Prahova și 208 ha în Argeș). Pentru a atinge ținta de 26 mp/loc, suprafața totală a spațiilor verzi amenajate din mediul urban ar trebui să ajungă la 3570 ha (în raport cu populația domiciliată în mediul urban în 2018).

Conform INS, în România, doar cinci dintre municipiile reședință de județ îndeplinesc cerința de 26 de mp de spațiu verde pentru fiecare locuitor. În regiunea Sud Muntenia, nici unul din cele 7 municipii reședință de județ (Pitești, Călărași, Târgoviște, Giurgiu, Slobozia, Ploiești, Alexandria) nu reușește să îndeplinească cerințele impuse.

În ceea ce privește celelalte 9 municipii din regiunea Sud Muntenia, 7 dintre acestea nu întrunesc cerința impusă de UE, respectiv municipiile Câmpulung, Curtea de Argeș, Oltenița, Moreni, Fetești, Urziceni, Turnu Măgurele.

Referitor la orașele regiunii, un număr de 16 (Costești, Ștefănești, Topoloveni – în Argeș, Budești – în Călărași, Fieni, Pucioasa, Răcari, Titu – în Dâmbovița, Bolintin Vale, Mihăilești – în Giurgiu, Fierbinți Târg, Țândărei – în Ialomița, Boldești Scăieni, Comarnic, Plopeni – în Prahova și Zimnicea – în Teleorman) din cele 32 de orașe din regiune nu reușesc să atingă norma impusă de UE de 26 mp/loc

Cea mai mică suprafață medie de metri pătrați a zonelor verzi pe cap de locuitor este identificată, conform datelor puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică (INSS), în municipiul Giurgiu și orașele Bolintin Vale și Mihăilești din județul Giurgiu (7,88 mp/locuitor).

Un mediu plăcut ajută întotdeauna la crearea unei imagini favorabile asupra centrelor urbane și prin aceasta, poate spori atractivitatea pentru investiții și pentru oferta de noi locuri de muncă. Mai mult, prezența spațiului verde, prin aspectele benefice pe care le oferă locuitorilor, determină creșterea în valoare a zonelor urbane și, implicit, a valorii proprietăților localizate în vecinătatea lor.

De asemenea, spațiile verzi pot juca un rol semnificativ în dezvoltarea turismului, acestea contribuind la creșterea incluziunii sociale, prin crearea de oportunități pentru ca persoanele de toate vârstele să interacționeze atât prin contact social informal, cât și prin participarea la evenimentele comunității. Totodată, acestea pot constitui locuri de desfășurare pentru diverse evenimente sociale și culturale, cum sunt festivalurile locale, celebrările civice sau desfășurarea unor activități teatrale, cinematografice etc. În anumite condiții, spațiile verzi pot deveni, locuri de joacă pentru copii, contribuind la dezvoltarea fizică, mentală și socială a acestora. Ele facilitează un necesar comportament de socializare a copiilor.

În același timp, terenurile abandonate, deteriorate și neutilizate din interiorul municipiilor reședință de județ și orașe pot dobândi destinația de zone de agrement și petrecere a timpului liber pentru comunitate prin mecanismul de reconversie acestora. În acest sens sunt necesare investiții la nivel regional în crearea și extinderea spațiilor verzi urbane, care au o contribuție importantă la epurarea chimică a atmosferei și la atenuarea poluării fonice. Spațiile verzi, constituie adevărate bariere pentru zgomote, contribuind semnificativ la reducerea nivelului acestora, în perioada de vegetație.

Împreună cu investițiile în infrastructura verde se caută adoptarea unor soluții care să permită reducerea amprentei ecologice a componentei antropice. Alegerea unor variante compatibile cu principiile infrastructurii verzi contribuie totodată la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin asigurarea menținerii condițiilor ecologice optime.

În consecință, acțiunile propuse pentru acest obiectiv specific vizează sprijinirea promovării investițiilor în zonele urbane în infrastructura verde, regenerarea spațiilor urbane degradate, reconversia terenurilor virane/neutilizate/abandonate, inclusiv modernizarea și extinderea spațiilor verzi existente.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

- Investiții în zonele urbane funcționale în infrastructura verde-albastră, așa cum este aceasta detaliată mai sus;

Investițiile vor viza:

- Creșterea *accesibilității* la infrastructura verde-albastră prin amenajarea coridoarelor verzi;
- Intervenții care vizează menținerea și consolidarea *conectivității* componentelor acestei infrastructuri la nivelul orașului și a zonei urbane funcționale;
- Intervenții privind eficientizarea și diversificarea *funcțiunilor socio-ecologice* ale infrastructurii verzi-albastre (ex. funcțiuni culturale, de agrement, recreere, coeziune socială, reglare microclimat urban, filtrare aer, reducerea poluării fonice, drenarea apelor pluviale).
- Regenerarea spațiilor urbane degradate;
- Reconversia terenurilor virane/neutilizate/abandonate;
- Crearea, modernizarea și extinderea spațiilor verzi existente.

Menționăm că pentru toate acțiunile orientative de mai sus, se va finanța și infrastructura edilitară necesară.

Astfel, pentru a asigura o regiune verde, activitățile vor contribui la atingerea obiectivelor macro-strategice ale Strategiei UE pentru Regiunea Dunării și vor viza investiții în dezvoltarea unei infrastructuri urbane verzi prin care să se acorde prioritate și îmbunătățirii calității vieții cetățenilor conform acțiunii numărul 5 - Ancorarea conceptului de infrastructură verde a UE în regiunea Dunării.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă sunt:

- autoritățile și instituțiile publice locale și centrale
- mediul de afaceri
- populația municipiilor, orașelor și comunelor

2.A.3.2 Indicators

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
3	2.7 Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO36	Suprafața infrastructurii verzi care beneficiază de sprijin în zonele urbane	Ha		7

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
3	2.7 Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR 95	Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau modernizate în zonele urbane	Nr. persoane			300000		

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective³⁸ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 3 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Orașele din regiunea Sud Muntenia se confruntă cu probleme ce țin de uzura fizică a mijloacelor de transport public, de o infrastructură slab dezvoltată pentru transportul alternativ și o proiectare neadecvată a acestuia, de o flotă insuficientă de vehicule care să asigure un transport public confortabil și eficient, stații de călătorii nemodernizate lipsite de puncte de informare pentru călători, precum și cu lipsa de conectivitate între aceste tipuri de transport.

Transportul public local, la nivelul anului 2018, în orașele din regiunea Sud Muntenia era asigurat în principal de autobuze și microbuze. Majoritatea orașelor reședință de județ au înregistrat scăderi a flotei de microbuze și autobuze, cea mai mare scădere fiind înregistrată în orașul Călărași, cu peste jumătate din flotă, față de anul 2011. Concomitent cu această scădere, numărul de pasageri transportați, a înregistrat însă o creștere de 1%, în 2018, cea mai mare parte dintre aceștia fiind transportați de autobuze și microbuze (89.446.000 persoane), ceea ce denotă subdimensionarea flotei pentru asigurarea transportului public.

Transportul public ecologic asigurat de troleibuze și tramvaie se regăsește doar în orașul Ploiești, o scădere semnificativă fiind înregistrată la nivelul troleibuzelor cu peste 48%, comparativ cu anul 2011. Lungimea liniei simple aferente transportul public ecologic din orașul Ploiești a înregistrat deasemenea scăderi. Linia simplă pentru tramvaie a scăzut cu 3,6 km în anul 2018 față de anul 2011, iar linia simplă pentru troleibuze a scăzut cu 9% în anul 2018 comparativ cu anul 2011.

În ceea ce privește infrastructura de transport public și transport alternativ, analiza PMUD 2014-2020 a evidențiat probleme comune pentru o parte din municipiile reședință de județ cu privire la lipsa benzilor dedicate, a semaforizării cu prioritate și proiectarea stațiilor de autobuz. Totodată, PMUD-urile aferente celor 7 municipii arată faptul că doar în 5 municipii (Pitești, Ploiești, Călărași, Târgoviște și Giurgiu) există o infrastructură pentru transportul alternativ, cu un număr redus de km de piste de biciclete, o conectivitate scăzută sau chiar inexistentă și o amenajare inadecvată, majoritatea pistelor de biciclete regăsindu-se în parcuri și fiind folosite doar în scop recreativ.

Astfel, cerințele privind mobilitatea cetățenilor cresc, iar atitudinea acestora față de mobilitate se modifică, aceasta fiind privită tot mai mult ca pe un serviciu, iar populația dorește să poată să treacă fără efort de la un mod de transport la altul și să se bucure de acces facil.

Promovarea unei mobilități urbane durabile se traduce printr-un spectru larg de beneficii pentru cetățenii cum ar fi îmbunătățirea calității vieții și a siguranței rutiere, calitate mai bună a aerului și mai puțină poluare

³⁸ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

fonică. Mobilitatea este un factor important pentru dezvoltarea economiei locale. Un trafic fluent, fără blocaje semnificative ajută la diminuarea substanțială a costurilor pentru comunitatea locală și atrage noi afaceri.

Îmbunătățirea parcului mijloacelor de transport în comun prin înlocuirea celor vechi cu vehicule noi electrice reprezintă o alternativă prietenoasă cu mediul și eficientă din punct de vedere al resurselor pentru deplasarea de zi cu zi a cetățenilor, iar dezvoltarea infrastructurii aferente va sporii confortul, viteza de deplasare și va contribui la scăderea emisiilor de dioxid de carbon.

Dezvoltarea, extinderea parcului și a liniilor de material rulant (linii de tramvai) existent și modernizarea celor existente vor contribui deasemenea la dezvoltarea unui transport civilizat, crescând accesibilitatea cu zonele înconjurătoare și cu rețea de transport național și atractivitatea locuitorilor pentru acest mod de transport.

Realizarea de culoare de mobilitate și dezvoltarea infrastructurii specifice pentru mijlocul de transport în comun va crește semnificativ frecvența serviciilor de transport, va reduce timpul de călătorie și va ajuta la decongestionarea traficului. Mai mult, dezvoltarea infrastructurii pentru transportul alternativ și anume crearea de piste de biciclete și nu numai, are ca scop promovarea utilizării bicicletelor ca metoda de deplasare zilnică, nu doar folosirea ei în scop recreativ.

Prin extinderea infrastructurii pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare) se urmărește încurajarea utilizării autovehiculelor electrice și/sau hibride reprezentând o oportunitate suplimentară în asigurarea mobilității sustenabile.

Mai mult, realizarea parcărilor de tip Park and Ride va facilita transferul de la autoturismul personal la mijloacele de transport în comun, persoanelor care se deplasează în scop recreativ, social sau pentru a muncii și va contribui la scăderea blocajelor din trafic.

Pentru îmbunătățirea calității aerului și reducerii zgomotului din zonele urbane sunt vizate și măsuri de realizare de perdele forestiere, plantare de aliniamente de arbori și arbuști, instalarea de sisteme de reducere a circulației autoturismelor în anumite zone sau de reconfigurare a infrastructurii rutiere pe anumite străzi urbane.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

- Dezvoltarea și optimizarea sistemelor de transport public, inclusiv prin investiții în material rulant, mijloace de transport urban ecologice și infrastructura de transport necesară acestora (configurarea/ reconfigurarea infrastructurii rutiere pe străzile urbane pentru reducere de CO2 prin eficientizarea transportului datorata logisticii urbane si restrictionare/ limitare/ control acces a vehiculelor private sau de marfa, inclusiv dezvoltarea sistemelor de management a mobilității urbane, cum ar fi sisteme de management a traficului, aplicații mobility as a service, sisteme park & ride, etc.)
- Crearea, înființarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii pentru deplasari nemotorizate, dezvoltarea, extinderea infrastructurii pentru mersul cu bicicleta, amenajarea de zone pietonale, introducerea de sisteme de bike-sharing, sisteme de monitorizare, etc
- Dezvoltarea unor culoare de mobilitate, inclusiv prin interventii aferente depourilor/ autobazelor aferente transportului public si infrastructura tehnica aferenta si retehnologizării

- Realizarea de parcări și echipamente și servicii necesare punerii în practică a politicilor de parcare de la nivelul fiecărui oraș;
- Dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi.

Menționăm că pentru toate acțiunile orientative de mai sus, se va finanța și infrastructura edilitară necesară.

Aceste acțiuni vor contribui la atingerea obiectivelor macro-strategice ale *Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării, Axa Prioritară 1B Mobilitate Aeriană-Rutieră-Feroviară, Acțiunea 4 - Asigurarea sistemelor de transport metropolitane durabile și mobilitate.*

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice locale și centrale
- Mediul de afaceri
- Populația municipiilor, orașelor și comunelor
- Utilizatori ai mijloacelor de transport în comun
- Bicicliști

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
3	2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO 57	Capacity of environmentally friendly rolling stock for collective public transport	Număr pasageri		
				RCO58	Piste ciclabile care beneficiază de sprijin	Km		50
				RCO59	Infrastructuri pentru carburanți alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare) care beneficiază de sprijin	Puncte de reîncărcare		30

				RCO 60	Municipii și orașe cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate	Municipii și orașe					7
--	--	--	--	--------	---	--------------------	--	--	--	--	---

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
3	2.8 Promovarea mobilității urbane multimediate sustenabile	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR62	Număr anual de pasageri ai transporturilor publice	Nr. utilizatori					
				RCR 64	Numărul anual de utilizatori ai pistelor ciclabile	Nr. utilizatori					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* – 4. O regiune mai accesibilă

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ³⁹

³⁹ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ⁴⁰	Code	Amount (EUR)
4	FEDR	Mai puțin dezvoltată	059 Alte drumuri de acces naționale, regionale și locale nou construite	30,000,000.00
			062 Alte drumuri reconstruite sau îmbunătățite naționale, regionale și locale	140,000,000.00

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ⁴¹	Code	Amount (EUR)
4	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01 - Grant	191,375,000.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region ⁴²	Code	Amount (EUR)
4	FEDR	Mai puțin dezvoltată	13 – Zone urbane funcționale 17 – Alte tipuri de teritorii vizate (rural)	191,375,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

⁴⁰ Not relevant for CF

⁴¹ Not relevant for CF

⁴² Not relevant for CF

2.A.3 Specific objective⁴³ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 3.3 Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 4 - O regiune mai accesibilă

Analiza PDR privind transportul rutier arată faptul că regiunea Sud Muntenia deține o rețea de drumuri publice destul de mare, dar calitatea acestora este precară datorită capacității portante scăzute și a stării de degradare existentă.

Astfel, conform datelor statistice, rețeaua de drumuri a regiunii măsura la nivelul anului 2018, 12.933 km de drumuri publice, din care 22,01% erau drumuri naționale, iar 77,99% drumuri județene și comunale.

Starea tehnică a rețelei de drumuri publice, la finele anului 2018, era în general nesatisfăcătoare, doar 5.345 erau modernizați și restul de 7.588 km fiind nemodernizați (mai mult de jumătate nemodernizați). Deasemenea, rețeaua de drumuri județene și comunale din regiune măsura o lungime totală de 10.086 km, dintre care doar 25,64% modernizată. La nivel de județ, cele mai mici ponderi ale rețelei de drumuri județene și comunale modernizată au fost înregistrate în județele Argeș (2,88%), urmat de județele Prahova (13,46%). În cazul județelor Argeș și Prahova, una dintre provocările modernizărilor de drumuri este relieful montan din partea nordică a județului.

În ceea ce privește accesibilitatea rutieră, partea de sud a regiunii și anume județele Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița, dețin o densitate a drumurilor scăzută comparativ cu partea de nord, cele mai mici valori sunt înregistrate în județele Călărași (26,5 km/100 km²) și Ialomița (26 km/100 km²).

Astfel, în cele 7 județe ale regiunii au fost identificați peste 536 km cu conectivitate directă sau indirectă la rețeaua TEN-T ce au nevoie de investiții în complexul rutier.

Astfel, regiunea Sud Muntenia are o poziție geografică strategică, fiind o regiune de graniță, iar rețeaua de drumuri existentă ar trebui să asigure o bună deschidere internă și internațională, iar o rețea extinsă de drumuri de înaltă calitate este esențială pentru transportul rutier fără probleme, care este cel mai utilizat mod de transport din regiune.

Investițiile în infrastructura rutieră națională și regională vor viza extinderea și lărgirea anumitor categorii de drumuri, construirea de pasaje, inclusiv diverse structuri, instalații de semnalizare, marcaje și sisteme

⁴³ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

electrice necesare având ca scop mărirea vitezei de deplasare, fluidizarea traficului și asigurarea unui trafic sigur, cu un potențial scăzut de accidente și eficient.

Gradul de dezvoltare a infrastructurii rutiere va avea și un impact asupra mai multor domenii, printre care și dezvoltarea turismului și afluxul investițiilor străine. În plus, mobilitatea transfrontalieră rutieră este semnificativă în context internațional în ceea ce privește comerțul exterior și cooperarea în diferite domenii.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

- Investiții în rețeaua de drumuri județene care asigura conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă, inclusiv asigurarea sistemelor și marcajelor de semnalizare și siguranță rutieră și pentru siguranța celorlalți participanți la trafic, precum și măsuri pentru reducerea impacturilor semnificative asupra infrastructurii verzi și refacerea conectivității coridoarelor ecologice, realizarea de investiții suplimentare pentru protecția drumului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme;
- Investiții pentru decongestionarea și fluidizarea traficului prin investiții în infrastructura rutieră (pasaje, extinderi la 4 benzi, variante ocolitoare, inclusiv măsuri de siguranță).

Activitățile prevăzute în Axa 4 vor fi corelate cu obiectivele strategice identificate în Master Planul General de Transport al României și complementare cu acțiunile propuse prin Programul Operațional de Transport 2021-2027.

Dezvoltarea mobilități regionale și locale durabile, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere va contribui la un transport mai sigur, mai eficient și durabil și la atingerea obiectivelor macro-strategice ale Planului de Acțiune pentru Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării, Axa Prioritară 1B: Mobilitate Aeriană-Rutieră-Feroviară, Acțiunea 1 ce vizează finalizarea rețelei de bază TEN-T (feroviară și rutieră).

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Principalele grupuri țintă

- Autoritățile publice
- Mediul de afaceri
- Populația din cadrul municipiilor, orașelor și comunelor
- Participanții la trafic

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Pri orit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measur ement unit	Mileston e (2024)	Targe t (2029)

				RCO46	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – altele	Km				300

Table 3: Result indicators											
Pri orit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Cate gory of regi on	ID [5]	Indicator [255]	Measu remen t unit	Baseli ne or refer ence value	Refe renc e year	Targ et (202 9)	Sourc e of data [200]	Com ment s [200]
4	3.3 Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	FEDR	Mai puți n dezv oltat ă	RCR55	Utilizatori de drumuri nou construite, reconstruite sau modernizate	Pasage ri/km/ an					250000

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* – 5. O regiune educată

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to innovative actions

☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ⁴⁴

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region ⁴⁵	Code	Amount (EUR)
5	FEDR	Mai puțin dezvoltată	085 Infrastructuri pentru educația și îngrijirea copiilor preșcolari	25,662,000.00
			086 Infrastructuri pentru învățământul primar și secundar	18,330,000.00
			087 - Infrastructuri pentru învățământul terțiar-universitar	25,662,000.00
			088 Infrastructuri pentru învățământul profesional și tehnic și educația adulților	15,663,000.00

Table 5: Dimension 2 – form of support				
Priority No	Fund	Category of region ⁴⁶	Code	Amount (EUR)
5	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01 - Grant	85,317,000.00

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region ⁴⁷	Code	Amount (EUR)

⁴⁴ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

⁴⁵ Not relevant for CF

⁴⁶ Not relevant for CF

⁴⁷ Not relevant for CF

5	FEDR	Mai puțin dezvoltată	13 – Zone urbane funcționale 17 – Alte tipuri de teritorii vizate (rural)	85,317,000.00
---	------	----------------------	--	---------------

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective⁴⁸ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

<p>Axa prioritară 5 - O regiune educată</p> <p>Monitorul Educației și Formării 2019 – Romania, elaborat de Comisia Europeană, precum și strategiile elaborate la nivel național (<i>Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii, Strategia Educației și Formării profesionale din RO, Strategia Națională Pentru Învățământ Terțiar, Strategia pentru Modernizarea Infrastructurii Educaționale</i>) evidențiază necesitatea investițiilor în infrastructura educațională și implicit în sistemul de educație, afectat profund de schimbările demografice.</p> <p>În ultimii ani, în contextul declinului demografic, <u>România a închis 25 % dintre unitățile sale de învățământ cu personalitate juridică și 17% dintre unitățile de învățământ satelit</u> (Banca Mondială, 2018). La nivel regional, situația urmează tendința națională. Astfel, au fost închise unități școlare în special în mediul rural, mulți elevi fiind nevoiți să urmeze cursurile unor unități școlare aflate la o distanță mare de domiciliu, acest lucru ducând la supraaglomerarea altor școli din regiune. Capacitatea insuficientă a sălilor de clasă ar putea conduce la creșterea riscului de părăsire timpurie a școlii, adâncind probleme precum: repetenția, adecvarea vârstei elevilor la nivelul clasei și abandonul școlar.</p> <p>Referitor la digitizarea învățământului superior, universitățile din regiune au reușit să se adapteze condițiilor impuse de pandemia COVID 19 prin digitalizarea serviciilor oferite pentru studenți prin utilizarea</p>
--

⁴⁸ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

de platforme online prin intermediul cărora se realizează cursuri online, se susțin examene, înscrieri la facultate/ masterat, etc.

În vederea îmbunătățirii noilor condițiilor de studiu pe care le impune pandemia SARS-CoV-2 și respectării prevederilor Ordinului pentru aprobarea măsurilor de organizare a activității în cadrul unităților/ instituțiilor de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu virusul SARS-CoV-2, publicat în MO nr. 1.494/31.08.2020, POR SM va sprijini acțiuni de digitalizare a învățământului preuniversitar, profesional și tehnic/dual și universitar în vederea dezvoltării de aplicații și soluții pentru digitalizarea procesului educațional, precum și dotarea cu echipamentele necesare.

Acest obiectiv specific are ca scop îmbunătățirea calității infrastructurii educaționale prin dotarea și modernizarea creșelor, grădinițelor, a școlilor, a liceelor, a campusurilor școlare, precum și a centrelor pentru formare profesională și a universităților, în vederea asigurării unui proces educațional de calitate care să corespundă standardelor europene și a creșterii participării populației școlare și a adulților la procesul educațional. Este evident că starea și accesibilitatea infrastructurii educaționale și a dotărilor aferente contribuie semnificativ la asigurarea calității și a accesului la educație al populației.

Analiza elaborată în cadrul PDR Sud Muntenia evidențiază o nevoie stringentă de îmbunătățire a condițiilor sanitare din școlile regiunii și de a le oferi elevilor spații de învățare moderne (de exemplu, laboratoare de științe, săli de sport, biblioteci). Totodată, conform datelor transmise de ISJ-uri, peste 150 de grădinițe, școli generale și licee din mediul urban (34%) și 373 din mediul rural (25%) necesită lucrări de reabilitare, modernizare, adaptare pentru copiii cu dizabilitati (rampa de acces, mobilier special, vas de toaletă, etc.).

Astfel, lista priorităților de finanțare din domeniul educației a fost elaborată pe baza rezultatelor analizei socio-economice din Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027, a Strategiei privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023, a consultărilor cu ISJ-urile din regiune și reflectă necesitățile de finanțare ale nevoilor și problemelor identificate, precum și a potențialei contribuții la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă în regiunea Sud Muntenia, în perioada 2021 - 2027.

În consecință, acțiunile propuse pentru acest obiectiv specific vizează sprijinirea accesul la educație pentru fiecare nivel de învățământ, accentul fiind pus pe investițiile în infrastructura educațională care să îmbunătățească condițiile de studiu ale elevilor.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

- Construire / reabilitare / modernizare / extindere / echipare/ accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a infrastructurii educaționale destinate educației pentru nivelul antepreșcolar și preșcolar (creșe și grădinițe);
- Construcția / reabilitarea / modernizarea/ extinderea/ echiparea/ accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a infrastructurii educaționale, a campusurilor școlare și a infrastructurii sportive pentru învățământul general obligatoriu, liceal și postliceal;
- Construire/ reabilitare/ modernizare/ extindere/ echiparea/ accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a infrastructurii educaționale, a campusurilor școlare și a infrastructurii sportive pentru învățământul special;
- Construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea/ accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a unităților de învățământ și a campusurilor școlare, inclusiv a infrastructurii sportive pentru formarea profesională prin învățământ profesional și tehnic, inclusiv învățământ dual;

- Reabilitarea/ modernizarea/ dotarea infrastructurii aferente centrelor regionale de formare profesională a adulților ;

- Construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea/ accesibilizarea pentru persoanele cu dizabilități a infrastructurii educaționale și a campusurilor, inclusiv a infrastructurii sportive pentru învățământul universitar și postuniversitar.

Toate proiectele pot include și dezvoltarea de aplicații și soluții pentru digitalizarea procesului educațional, precum și dotarea cu echipamentele necesare.

Investițiile în infrastructura educațională vor ține cont de Strategia Națională privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017–2023.

Aceste operațiuni contribuie activ la realizarea Planului de Acțiune al SUERD 2021 – 2027, prin contribuția adusă AP 9– Oameni și abilități – acțiunea 5, Calitate și Eficiență în sistemele de educare și instruire, care vizează furnizarea educației și instruirii de înaltă calitate și incluzive, care să ofere oportunități atât pentru coeziune economică și socială, să sprijine competitivitatea și creșterea, cât și dezvoltarea inteligentă, incluzivă și durabilă și să favorizeze cetățenia democratică și valorile europene - ajutând astfel pe toți indivizii să-și dezvolte întregul potențial într-o perspectivă de învățare pe tot parcursul vieții.

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Principalele grupuri țintă

- Autoritățile publice
- Mediul de afaceri
- Preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic implicat în procesul de învățământ
- Populația din cadrul municipiilor, orașelor și comunelor

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Pri orit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measure ment unit	Mileston e (2024)	Target (2029)
5	4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație,	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO66	Capacitatea claselor din cadrul infrastructurilor pentru îngrijirea copiilor care beneficiază de sprijin (noi sau modernizate)	Nr. persoane		

	formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii			RCO67	Capacitatea claselor din cadrul infrastructurilor din domeniul învățământului care beneficiază de sprijin (noi sau modernizate)	Nr. persoane			
--	---	--	--	-------	---	--------------	--	--	--

Table 3: Result indicators											
Pri ority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Categ ory of regio n	ID [5]	Indicator [255]	Measur ement unit	Baseli ne or refere nce value	Refer ence year	Targ et (202 9)	Sourc e of data [200]	Comm ents [200]
5	4.2 Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR70	Numărul anual al copiilor care utilizează infrastructurile pentru îngrijirea copiilor ce beneficiază de sprijin	Nr. utilizatori /an					
				RCR71	Numărul anual al elevilor care utilizează infrastructurile din domeniul învățământului ce beneficiază de sprijin	Nr. utilizatori /an					

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A Priorities other than technical assistance

2.A.1 Title of the priority* – 6. O regiune atractivă

Reference: Article 4(1), 10 and 13 ESF+

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation**
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ⁴⁹

* Ticking box applicable to ESF+ priorities. In case of EMFF, title of the priority is pre-defined.

** If marked go to section 2.A.2.a

2.A.2 Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFF) [This was point 2.1.1.3 in the Commission proposal and has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR]

Reference: Article 17(3)(c) CPR

Priority No	Fund	Category of region ⁵⁰	Code	Amount (EUR)
6	FEDR	Mai puțin dezvoltată	128 Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și servicii turistice conexe	12,000,000.00
			129 Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale	60,000,000.00
			130 Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural și a ecoturismului	30,385,000.00

Priority No	Fund	Category of region ⁵¹	Code	Amount (EUR)
-------------	------	----------------------------------	------	--------------

⁴⁹ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.

⁵⁰ Not relevant for CF

⁵¹ Not relevant for CF

6	FEDR	Mai puțin dezvoltată	01 - Grant	102,385,000.00
---	------	----------------------	------------	----------------

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus				
Priority No	Fund	Category of region ⁵²	Code	Amount (EUR)
6	FEDR	Mai puțin dezvoltată	13 – Zone urbane funcționale 17 – Alte tipuri de teritorii vizate (rural)	102,385,000.00

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

2.A.3 Specific objective⁵³ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 5.1 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

Axa prioritară 6 - O regiune atractivă
<p>Pentru Regiunea Sud Muntenia, este important ca patrimoniul cultural să fie protejat, conservat și valorificat, dar și gestionat într-o manieră riguroasă, în privința condițiilor de vizitare, gradul de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, care, în prezent, călătoresc în scopuri turistice într-un număr tot mai mare.</p> <p>În contextul în care obiectivele de patrimoniu cultural din regiune sunt într-un stadiu precar de conservare și degradare sau nu sunt introduse în circuitul turistico-economic, principalele acțiuni care vor fi finanțate trebuie să se concentreze asupra unor activități precum protecția, conservarea și valorificarea durabilă a</p>

⁵² Not relevant for CF

⁵³ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

obiectivelor de patrimoniu care să conducă la salvarea acestora de la o dispariție iminentă și la diminuarea gradului de degradare. În ceea ce privește localizarea acestor obiective de patrimoniu, potrivit Studiului de Impact asupra situației monumentelor istorice, realizat de Asociația Națională a Arhitecților și Restauratorilor de Monumente Istorice (2019), în regiune există un număr de 311 monumente istorice de tip A, ce sunt situate în mediul urban.

Valorificarea atracțiilor turistice din regiune poate contribui la creșterea economică a unor centre urbane în declin, prin favorizarea apariției și dezvoltării firmelor locale, transformând areale cu competitivitate economică scăzută (situate uneori în zonele centrale ale unor localități urbane) în zone atractive pentru investitori.

O miză importantă în dezvoltarea infrastructurii din stațiunile balneare este legată de evoluțiile demografice, precum și de comportamentele sau așteptările turiștilor, pe care aceste evoluții le implică. Astfel, se preconizează că, în 2030, ponderea persoanelor cu vârsta de peste 65 ani va fi de aproximativ 12% din totalul populației Uniunii Europene, reprezentând un potențial, în termeni de piață, necesitând, totodată o adaptare a sectorului, în contextul în care serviciile îngrijire a sănătății, solicitate de aceștia, devin tot mai căutate. Investițiile în turismul balnear vor determina o mai bună valorificare a potențialului de care dispune regiunea în acest domeniu. Avantajul competitiv al sectorului balnear se referă la calitatea factorilor de cură, a izvoarelor minerale, precum și la gradul lor de răspândire pe teritoriul regiunii, fiind cunoscut faptul că peste 1/3 din apele minerale din Europa sunt concentrate în România.

Infrastructura deficitară pentru agrement turistic (baze turistice și tabere școlare) și petrecerea timpului liber determină un număr redus de turiști, vizitatori, care să petreacă un sejur cât mai îndelungat și care să efectueze cheltuieli în scop turistic. O destinație turistică viabilă trebuie să dispună de o infrastructură turistică de agrement cât mai variată care să acopere cererea de-a lungul întregului sezon turistic. În regiune, în mediul urban există 7 tabere/centre de agrement situate în localitățile: Amara (județul Ialomița), Pitești (județul Argeș), Bușteni, Sinaia (județul Prahova), Giurgiu (județul Giurgiu), Alexandria, Zimnicea (județul Teleorman).

Astfel, POR va finanța protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu cultural și natural și a serviciilor culturale în mediul urban și infrastructura turistică, inclusiv dezvoltarea turismului balnear și balneo-climateric.

Vor avea prioritate la finanțare acele obiective de patrimoniu localizate în zone conectate la creșterea economică, a căror restaurare va contribui în mod direct la creșterea competitivității arealului în care sunt localizate.

Având în vedere faptul că majoritatea stațiunilor turistice din regiune sunt localizate la munte, sunt necesare inclusiv măsuri de dezvoltare a turismului montan și balnear, arealele cu cea mai mare intensitate a turismului fiind cele din zona de nord a regiunii (Valea Prahovei), stațiunile turistice din zonele montane (Sinaia, Bușteni, Azuga) și stațiunile balneare (Pucioasa, Amara, Slănic Prahova), precum și anumite zone cu obiective turistice și culturale dispersate.

Implementarea acestor tipuri de acțiuni va contribui la conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural bazate pe o abordare durabilă, echilibrat distribuite între latura comercială și cea de protecție a mediului, cu beneficii majore pentru mediul și comunitățile locale. Prin prisma experiențelor

trăite de către turiști, aceștia vor aprecia mai mult și vor alege acele destinații care acordă o atenție deosebită mediului, astfel încât va crește semnificativ atractivitatea regiunii.

Investițiile propuse trebuie să facă parte dintr-o strategie de dezvoltare locală, elaborată de autoritatea publică locală în parteneriat cu actorii privați, care să contribuie la valorificarea durabilă a resurselor turistice, precum și la creșterea numărului de turiști și utilizatori ai infrastructurilor culturale care beneficiază de sprijin în stațiunile turistice.

Data fiind importanța resurselor balneare, se va acorda prioritate la finanțare acelor investiții localizate în stațiunile turistice balneare, climatice și balneo-climaterice.

Implementarea acestor tipuri de acțiuni va contribui la stimularea circulației turistice, creșterea eficienței economice și a competitivității destinațiilor turistice. Prin realizarea acestor activități, se dorește ca regiunea să-și valorifice, prin practicarea unor forme de turism specifice, avantajele competitive existente la nivel local.

În consecință, acțiunile propuse pentru acest obiectiv specific se referă atât la investiții pentru îmbunătățirea mediului urban prin conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural și a serviciilor culturale, investiții pentru îmbunătățirea infrastructurii de turism, investiții pentru infrastructura turismului balnear precum și pentru taberele de elevi și preșcolari / centrele multidisciplinare de tineret.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv servicii de digitizare;
- Extinderea, modernizarea, reabilitarea, dotarea clădirilor cu funcții culturale;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de turism în vederea punerii în valoare a patrimoniului turistic natural;
- Înființarea și amenajarea traseelor turistice și a locurilor de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea bazelor de tratament, a centrelor balneare și a bazelor de kinetoterapie (pentru servicii de sănătate);
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de agrement;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea taberelor de elevi și preșcolari / centrelor multidisciplinare de tineret.

Toate investițiile din cadrul acestei axe se vor finanța în baza unei strategii.

Aceste acțiuni contribuie activ la realizarea obiectivelor macro-strategice din cadrul Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă ariei prioritare 3 - Cultură și Turism, *People to People* (acțiunile 1, 2, 5 și 6).

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Text field [1 000]

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice locale și centrale;

- Mediul de afaceri;
- Populația din zonele urbane;
- Vizitatori și turiști;
- Clerul și enoriașii;
- Preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
6	5.1 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în <u>zonele urbane;</u>	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO77	Numărul infrastructurilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Număr		10

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
6	5.1 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR77	Vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Vizitatori / an			150000		

patrimoniul ui cultural, turismului și securității în <u>zonele urbane;</u>											
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3 Specific objective⁵⁴ (Investment for Jobs and Growth goal) repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance

OS - 5.2 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane

2.A.3.1 Interventions of the Funds

Reference: Article 17(3)(d)(i),(iii),(iv),(v),(vi);

The related types of actions – Article 17(3)(d)(i) CPR; Article 6(2) ESF+

<p>Axa prioritară 6 - O regiune atractivă</p> <p>Valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și a turismului sustenabil reprezintă elemente esențiale în dezvoltarea durabilă integrată și echilibrată a teritoriului național cu implicații asupra calității vieții și securității în afara zonelor urbane.</p> <p>Existența unei oferte artistice accesibile cetățenilor, aprecierea și punerea în valoare a patrimoniului sunt indicatori ai vitalității culturale și trebuie integrate în planificările teritoriale pentru creșterea calității vieții și ca resurse pentru antreprenariat creativ în mediul rural.</p> <p>Astfel, pentru Regiunea Sud Muntenia, este esențial ca patrimoniul cultural să fie protejat, conservat și valorificat, dar și promovat într-o modalitate riguroasă, aceasta dispunând de o diversitate de obiective de patrimoniu cultural și obiective turistice.</p> <p>Dezvoltarea turismului trebuie să țină cont de principiile dezvoltării durabile, în sensul conservării și protejării patrimoniului natural și cultural dar și al reducerii presiunii antropice asupra mediului, inerentă în condițiile practicării turismului pe scară largă.</p> <p>Regiunea mai dispune și de un patrimoniu semnificativ de centre de agrement și baze turistice în afara zonelor urbane (tabere școlare) a căror capacitate a scăzut mult în ultimii ani, în principal din cauza degradării infrastructurii acestora, ceea ce determină un număr redus de turiști și vizitatori. Astfel, în mediul</p>
--

⁵⁴ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(c)(xi) of the ESF+ Regulation.

rural există 7 tabere/centre de agrement situate în localitățile: Moroieni și Mărgineanca (județul Dâmbovița), Corbeni și Nucșoara (județul Argeș), Cheia (județul Prahova).

Astfel, sunt necesare investiții în infrastructura turistică de agrement cât mai variată care să acopere cererea de-a lungul întregului sezon turistic.

Astfel, prin POR vor fi finanțate acțiuni privind protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu cultural și natural și a serviciilor culturale în afara mediului urban și acțiuni în infrastructura turistică, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros.

Deși regiunea Sud Muntenia deține un patrimoniu construit protejat deosebit de bogat, în ultimii ani, un număr mic de obiective de patrimoniu din regiune au beneficiat de investiții semnificative pentru restaurarea și valorificarea în scop turistic a acestora, multe dintre acestea aflându-se acum într-o stare avansată de degradare. Astfel, principalele acțiuni care vor fi finanțate trebuie să vizeze activități precum protecția, conservarea și valorificarea sustenabilă a obiectivelor de patrimoniu care să ducă la evitarea diminuării valorii de patrimoniu și a accentuării degradării acestora.

În ceea ce privește localizarea acestor obiective de patrimoniu, potrivit Studiului de Impact asupra situației monumentelor istorice, realizat de Asociația Națională a Arhitecților și Restauratorilor de Monumente Istoric (2019), în regiune există un număr de 807 monumente istorice de tip A, din care 496 monumente istorice de clasa A sunt situate în mediul rural.

Zonele cu intensitate importantă a turismului sunt cele din zona de nord a regiunii (Valea Doftanei, Valea Teleajenului, Valea Slănicului, prima parte a Văii Prahova), zonele cu agroturism (județul Argeș – pe primul loc în regiune la numărul pensiunilor agroturistice), zona montană (turismul montan – în jumătatea de nord a județului Dâmbovița, respectiv în arealul montan (Masivele Leaota și Bucegi, cu Parcul Natural Bucegi, Văile Dâmboviței și Ialomiței, Peștera Ialomicioara, Cheile Zănoagei, Cheile Tătarului etc), precum și anumite zone cu obiective turistice și culturale dispersate.

Totodată, autoritățile publice vizează ca și restul zonei de nord a regiunii (zona montană a județelor Dâmbovița și Argeș) să devină destinații turistice cu valențe naționale în domeniul schiabil. Astfel, stațiunea Peștera – Padina este atestată ca stațiune de interes național din martie 2018 în vederea dezvoltării unui turism montan durabil și ecologic.

Implementarea acestor acțiuni va conduce la conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, cu importante îmbunătățiri pentru comunitățile locale, precum și la creșterea dinamicii turistice și a eficienței economice.

Investițiile propuse trebuie să facă parte din strategiile de dezvoltare locală/strategii de dezvoltare a turismului, elaborate de autoritățile publice locale, care să conducă la valorificarea durabilă a resurselor turistice, precum și la creșterea numărului de turiști și utilizatori ai infrastructurilor culturale care beneficiază de sprijin.

Astfel, intervențiile vor viza atât investiții pentru îmbunătățirea infrastructurii de turism, investiții pentru conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului natural și cultural și servicii culturale, precum și pentru taberele școlare/centrelor multidisciplinare de tineret din afara zonelor urbane.

Totodată, trebuie menționat că în urma consultărilor cu grupurile tematice regionale a reieșit nevoia de finanțare a obiectivelor de patrimoniu cultural construit de categorie A localizate în mediul rural.

Lista acțiunilor orientative cuprinde următoarele:

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Activități de marketing și promovare turistică a obiectivului restaurat, inclusiv servicii de digitizare;
- Extinderea, modernizarea, reabilitarea, dotarea clădirilor cu funcții culturale;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de turism în vederea punerii în valoare a patrimoniului turistic natural;
- Înființarea și amenajarea traseelor turistice și a locurilor de recreere folosind soluții prietenoase cu mediul;
- Construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea bazelor de tratament, a centrelor balneare și a bazelor de kinetoterapie (pentru servicii de sănătate);
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii de agrement;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea taberelor de elevi și preșcolari / centrelor multidisciplinare de tineret.

Toate investițiile din cadrul acestei axe se vor finanța în baza unei strategii.

Aceste acțiuni vor contribui activ la realizarea obiectivelor macro-strategice din cadrul Planului de Acțiune al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării 2021 – 2027, prin contribuția adusă ariei prioritare 3 - Cultură și Turism, *People to People* (acțiunile 1, 2, 5 și 6).

The main target groups - Article 17(3)(d)(iii):

Principalele grupuri țintă:

- Autoritățile publice locale și centrale;
- Mediul de afaceri;
- Populația din afara zonelor urbane;
- Vizitatori și turiști;
- Clerul și enoriașii;
- Preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic.

2.A.3.2 Indicators

Reference: Article 17(3)(d)(ii) CPR

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestones (2024)	Target (2029)
6	5.2 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCO77	Numărul infrastructurilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Număr		10

	patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Table 3: Result indicators											
Pri orit y	Specific objective (Investmen t for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measu remen t unit	Baseli ne or refer ence value	Refe renc e year	Targe t (2029)	Sour ce of data [200]	Com ment s [200]
6	5.2 Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniul ui cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane	FEDR	Mai puțin dezvoltată	RCR77	Vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Vizitat ori /an			20000		

[Point 2.1.1.3 in the Commission proposal has been moved up following changes in Article 17(3)(c) CPR and it is now point 2.1.1.bis]

2.A.3.a Specific objective addressing material deprivation

Reference: Article 17(3) CPR and Article 18 ESF+ Regulation

Types of support

Text field [2 000 characters]

Main target groups

Text field [2 000 characters]

Description of the national or regional schemes of support

Text field [2 000 characters]

Criteria for the selection of operations²¹

Text field [4000 characters]

B. Technical assistance priority

2.B.1 Priority for technical assistance pursuant to Article 30(4) – repeated for each TA priority

Asigurarea funcționării sistemului de management POR

Reference: Article 17(3)(e)bis) CPR;

2.B.1.1. Intervention from the Funds

The related types of actions – Article 17(3)(e)bis(i)

Axa prioritară – Asistentă Tehnică

Pornind de la lecțiile învățate în perioadele anterioare de programare se poate concluziona faptul că implementarea Programelor Operaționale Regionale prin intermediul ADR-urilor a avut succes și datorită faptului că personalul din Agenții este mai apropiat de solicitanții și beneficiarii programului, colaborând permanent cu echipele beneficiarilor.

Asistența tehnică are ca obiectiv sprijinirea instituțiilor implicate în managementul POR și a beneficiarilor, în scopul implementării eficiente și transparente a Programului.

Lista acțiunilor orientative include:

- sprijinirea Autorității de Management POR Sud Muntenia și a Organismelor Intermediare (inclusiv costuri administrative, respectiv de personal) pentru implementarea diferitelor etape ale POR, inclusiv identificarea și dezvoltarea proiectelor, întocmirea de documentații tehnico-economice pentru proiecte, pregătirea, selecția, monitorizarea, evaluarea, control și audit;
- pentru implementarea diferitelor etape ale POR, inclusiv identificarea și dezvoltarea proiectelor, întocmirea de documentații tehnico-economice pentru proiecte, pregătirea, selecția, monitorizarea, evaluarea, control și audit;
- achiziția de bunuri și servicii necesare desfășurării activităților specifice implementării POR Sud Muntenia în cadrul AM / OI POR;
- sprijinirea organizatorică și logistică a diferitelor comitete/ grupuri de lucru implicate în implementarea programului;

- sprijinirea activităților structurii de sprijinirea a dezvoltării urbane, în vederea furnizării de sprijin autoritatilor locale urbane (ex. sprijin dedicat pentru furnizarea de linii directe, ghiduri și bune practici de dezvoltare urbană durabilă integrată, etc);
- elaborarea de studii specifice POR;
- sprijinirea activităților Organismului Intermediar (inclusiv costuri de personal) necesare pentru închiderea Programul Operațional Regional 2014 – 2020 (monitorizare ex-post, închidere de program etc);
- instruire (conferințe, mese rotunde, seminarii, ateliere etc.) specifice domeniilor finanțate în cadrul programului în scopul îmbunătățirii cunoștințelor, a competențelor beneficiarilor și a potențialilor beneficiari în ceea ce privește POR;
- instruirea personalului Autorității de Management POR;
- sprijinirea pregătirii / implementării POR inclusive pentru următoarea perioadă de programare (studii, analize, pregătirea de proiecte etc);
- acordarea de sprijin pentru potențialii beneficiari și pentru beneficiari, prin structurile de tip help-desk;
- activități de informare și comunicare specific POR (realizarea și distribuirea materialelor informative și publicitare, organizarea de evenimente de informare și promovare, campanii mass-media, sesiuni de comunicare și informare, vizite la proiecte etc);
- sprijinirea activităților de lansare a POR aferent următoarei perioade de programare.

În vederea implementării cu succes a axei *O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice*, ADR Sud Muntenia intenționează sprijinirea și finanțarea atât a activităților de descoperire antreprenorială cât și dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în tot procesul de specializare inteligentă.

De asemenea, prin intermediul proiectelor europene prin care ADR Sud Muntenia este coordonator sau partener, se va încerca să se ofere transfer de bune practici și know how către beneficiari în domeniile finanțate din POR (în special în partea de CDI, clustere, soluții de smart city, eficiență energetică, etc).

The main target groups - Article 17(3)(e)bis(iii) CPR

Principalele grupuri țintă:

- Autorități publice
- Angajații din cadrul entităților implicate în implementarea POR
- Mediul de afaceri
- Mediul academic și de cercetare
- Mediul educational – preșcolari, elevi, studenți, personal didactic și nedidactic
- Publicul larg

²¹ Only for programmes limited to the specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.

2.B.1.2. Indicators

Output indicators with the corresponding milestones and targets – Article 17(3)(e) bis(ii)

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
7	Asigurarea funcționării sistemului de management	FEDR	Regiune mai puțin dezvoltată	RCO 95	Personal finanțat de FEDR și Fondul de coeziune	Număr		

2.B.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention *Reference Article 17(3)(e)bis(iv)*

Table 8: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
7				57,949,000.00

2.B.2 Priority for technical assistance pursuant to Article 32 – repeated for each TA priority

Reference: Article 17(3)(e)

2.B.2.1 Description of technical assistance under financing not linked to costs – Article 32

<i>Text field [3 000]</i>

2.B.2.2. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference: Article 17(3)(e)

Table 8: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)

3. Financial plan

Reference: Article 17(3)(f)(i)-(iii); Article 106(1)-(3), Article 10; Article 21; CPR

3.A Transfers and contributions⁵⁵

Reference: Article 10; Article 21; CPR

☐ Programme amendment related to Article 10, CPR (contribution to Invest EU)
☐ Programme amendment related to Article 21, CPR (transfers to instruments under direct or indirect management or between shared management funds)

Table 15: Contributions to InvestEU*

	Category of regions	Window 1 (a)	Window 2 (b)	Window 3 (c)	Window 4 (d)	Window 5 (e)	Amount (f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
ERDF	More developed						
	Less developed						
	Transition						
	Outermost and northern sparsely populated						
ESF+	More developed						
	Less developed						
	Transition						
	Outermost and northern sparsely populated						
JTF*	More developed						
	Less developed						
	Transition						
CF							
EMFF							
Total							

* Initial JTF allocation (without complementary resources transferred) within the limits set in Article 21.

Table 16: Transfers to instruments under direct or indirect management*

Fund	Category of regions	Instrument 1	Instrument 2	Instrument 3	Instrument 4	Instrument 5	Transfer amount

⁵⁵ Applicable only to programme amendments in line with Article 10 and 21, CPR.

		(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
ERDF	More developed						
	Transition						
	Less developed						
	Outermost and northern sparsely populated						
ESF+	More developed						
	Transition						
	Less developed						
	Outermost and northern sparsely populated						
CF							
EMFF							
Total							

* Cumulative amounts for all transfers during programming period.

Table 17: Transfers between shared management funds*

Receiving fund / instrument		ERDF				ESF+				CF	EMFF	AMIF	ISF	BMVI	Total
		More developed	Transition	Less developed	Outermost and northern sparsely populated	More developed	Transition	Less developed	Outermost and northern sparsely populated						
ERDF	More developed														
	Transition														
	Less developed														
	Outermost and northern sparsely populated														
ESF+	More developed														
	Transition														
	Less developed														
	Outermost and northern sparsely populated														
CF															
EMFF															
Total															

* Cumulative amounts for all transfers during programming period.

Table 18: Initial JTF allocation to the programme¹

Reference: Article 21 a

	Initial JTF allocation to the programme* per category of region		
	More developed	Transition	Less developed
Initial JTF allocation in the programme*			

* Programme with the JTF allocation.

¹ When JTF is the 'fund concerned' (basic data on the programme, p.1 of programme template)."

(5) Under point 3.A, a new ticking box is inserted, after Table 18:

“Obligatory transfer of ERDF and ESF+ resources as complementary support to the Just Transition Fund²

Transfer to JTF	☐ concerns internal transfers within the programme with JTF allocation (Table 18A)
	☐ concerns transfers from other programmes to the programme with JTF allocation (Table 18B)
	☐ N/A (ie no support from JTF to the programme)

² In case a programme supported by the JTF receives complementary support (cf Article 21a) within the programme and from other programmes both Tables 18A and 18B need to be filled in.”

Table 18A: Transfer of ERDF and ESF+ resources to the Just Transition Fund (JTF) within the programme

		JTF allocation in the programme* per category of region		
		More developed	Transition	Less developed
Transfer within the programme* (complementary support) per category of region				
ERDF	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost and northern sparsely populated			
ESF+	More developed			
	Transition			
	Less developed			

	Outermost and northern sparsely populated			
Total	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost and northern sparsely populated			

* Programme with the JTF allocation.”

Table 18B: Transfer of ERDF and ESF+ resources from other programme(s) to the Just Transition Fund (JTF) in this programme

		Complementary support to the JTF in this programme (CCI number)* per category of region		
		More developed	Transition	Less developed
Transfer(s) from other programme(s)** per category of region				
Programme 1 (CCI number)				
ERDF	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost and northern sparsely populated			
ESF+	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost and northern sparsely populated			
Programme 2 (CCI number)				
Programme 3 (CCI number)				
Total ERDF	More developed			
	Transition			
	Less developed			

	Outermost and northern sparsely populated			
Total ESF+	More developed			
	Transition			
	Less developed			
	Outermost			
Total				

* programme with JTF allocation, which receives complementary support from the ERDF and ESF+.

** programme providing the complementary support from the ERDF and ESF+ (source)."

3.1 Financial appropriations by year

Reference: Article 17(3)(f)(i)

Fund	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed								
	Transition								
	Less developed								
	Outermost and northern sparsely populated								
Total									
ESF+	More developed								
	Transition								
	Less developed								
	Outermost and northern sparsely populated								
Total									

Cohesion Fund	N/A								
EMFF	N/A								
Total									

3.2. Total financial appropriations by fund and national co-financing *

Reference: Article 17(3)(f)(ii), Article 17(6)

For the Investments for Jobs and Growth goal:

Table 11: Total financial appropriations by fund and national co-financing										
Policy/JTF objective or TA	Priority	Basis for calculation EU support (total or public)	Fund	Category of region**	EU contribution (a)	National contribution (b)=(c)+(d)	Indicative breakdown of national contribution		Total (e)=(a)+(b)***	Co-financing rate (f)=(a)/(e)***
							public (c)	private (d)		
	Priority 1	P/T	ERDF	Less developed						
				More developed						
				Transition						
				Special allocation for outermost and northern sparsely populated regions						
	Priority 2		ESF+	Less developed						
				More developed						
				Transition						
				Outermost and northern sparsely populated regions						
	Priority 3		JTF****	Less developed						
				More developed						
				Transition						
	Priority 4		CF							
TA	TA Art. 29 CPR		ERDF or ESF+ or CF or JTF							
	TA Art. 30 CPR		ERDF or ESF+ or CF or JTF							
Total ERDF				More developed						
				Transition						
				Less developed						
				Special allocation for outermost and northern sparsely populated regions						
Total ESF+				More developed						
				Transition						

			Less developed						
			Outermost and northern sparsely populated regions						
Total JTF			More developed						
			Transition						
			Less developed						
Total CF		N/A							
Grand total									

* Prior to the mid-term review in 2025 for the ERDF, the ESF+, the CF and the JTF, financial appropriations for the years 2021 to 2025 only.

**For ERDF: less developed, transition, more developed, and, where applicable special allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For ESF+: less developed, transition, more developed and, where applicable, additional allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For CF: not applicable. For technical assistance, application of categories of region depends on selection of a fund.

*** Where relevant for all categories of region.

**** Indicate the total JTF resources as a result of Table 18 (i.e. a JTF allocation and the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+)."

For the EMFF:

Reference: Article 17(3)(f)(iii)

EMFF programmes using technical assistance according to Article 30(4)

Table 11 A						
Priority	Specific Objective (nomenclature set out in the EMFF Regulation)	Basis for calculation of EU support	EU contribution	National public	Total	Co-financing rate
Priority 1	1.1	Public				
	1.2	Public				
	1.3	Public				
	1.4	Public				
	1.5	Public				
Priority 2	2.1	Public				
Priority 3	3.1	Public				
Priority 4	4.1	Public				
Technical assistance (Article 30(4))	5.1	Public				
Technical assistance (Article 32)	5.2	Public				

EMFF programmes using technical assistance according to Article 30(5)

Table 11 A							
Priority	Specific objective (nomenclature set out in the EMFF Regulation)	Basis for calculation of EU support	EU contribution		National public	Total	Co-financing rate*
			EU contribution without flat rate TA	EU contribution for flat rate TA*			
Priority 1	1.1	Public					
	1.2	Public					
	1.3	Public					
	1.4	Public					
	1.5	Public					
Priority 2	2.1	Public					
Priority 3	3.1	Public					
Priority 4	4.1	Public					
Technical assistance (Article 32)	5.1	Public					

*** According to the percentages set out in Article 30(5), CPR

4. Enabling conditions

Reference: Article 17(3)(h)CPR

Table 12: Enabling conditions							
Enabling conditions	Fund	Selected specific objective (N/A to the EMFF)	Fulfillment of enabling condition	Criteria	Fulfillment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
Buna guvernanta a strategiei nationale sau regionale de specializare inteligenta	FED R	OS 1.1 Dezvoltarea capacitatilor de cercetare si inovare si adoptarea tehnologiilor avansate	Yes/No	Strategia (strategiile de specializare inteligenta trebuie sa fie sprijinita (sprijinite) de: C1 O analiza la zi a factorilor care		[500]	[1 000]

		<p>Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor (iii)</p> <p>Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor (iv)</p> <p>Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</p>		<p>împiedică diseminarea inovării, inclusiv digitalizarea</p> <p>C2. Existența unei instituții sau a unui organism național/regional competent responsabil cu managementul strategiei de specializare inteligentă</p> <p>C3. Instrumente de monitorizare și evaluare pentru a măsura performanțele în direcția atingerii obiectivelor strategiei</p> <p>C4. Funcționarea eficace a procesului de descoperire antreprenorială</p> <p>C5. Acțiuni necesare pentru îmbunătățirea sistemelor de cercetare și inovare naționale sau regionale, dacă este relevant</p> <p>C6. Acțiuni pentru managementul tranziției industriale, dacă este relevant</p> <p>C7. Măsuri în sprijinul colaborării internaționale</p>			
<p>Un cadru de politică strategic pentru sprijinirea renovărilor destinate să îmbunătățească eficiența energetică a clădirilor</p>		<p>b (i)</p> <p>Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p>		<p>C1. Este adoptată o strategie națională de renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, în conformitate cu cerințele Directivei 2010/31/UE privind performanța</p>	Y/N		

rezidențiale și nerezidențiale				<p>energetică a clădirilor, care:</p> <p>a. implică obiective de etapă orientative pentru 2030 și 2040, și ținte pentru 2050</p> <p>b. oferă o descriere orientativă a resurselor bugetare necesare pentru a sprijini implementarea strategiei</p> <p>c. definește mecanisme eficiente pentru promovarea investițiilor în renovarea clădirilor</p> <p>C2. Măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a realiza economiile de energie necesare</p>			
Planificarea globală a transporturilor la nivelul corespunzător		<p>c (iii)</p> <p>Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</p>		<p>Se efectuează o cartografiere multinodală a infrastructurilor existente și a celor planificate până în 2030, care:</p> <p>C1. conține o justificare economică a investițiilor planificate, susținută de o analiză solidă a cererii și de o modelare a traficului, care ar trebui să ia în considerare impactul preconizat al liberalizării sectorului feroviar</p> <p>C2. reflectă planurile privind calitatea aerului, ținând seama în special de planurile</p>			

				<p>naționale de decarbonizare</p> <p>C3.include investițiile în coridoarele rețelei centrale TEN-T, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) nr. 1316/2013, în conformitate cu respectivele planuri de lucru ale rețelei TEN-T</p> <p>C4.în ceea ce privește investițiile din afara rețelei centrale TEN-T, garantează complementaritate a prin asigurarea unei conectivități suficiente la rețeaua centrală TEN-T și la nodurile acesteia pentru regiunile și comunitățile locale</p> <p>C5. unde este cazul, raportează implementarea ERTMS conform cu Regulamentul de implementare al Comisiei EU 2017/6 din 5 ianuarie 2017 referitor la planul de implementare ERTMS.</p> <p>C6.promovează multimodalitatea, identificând nevoile de terminale multimodale sau de transbordare din cadrul transportului de pasageri sau marfă, precum și nevoile de moduri active de transport</p> <p>C7.include măsuri vizând promovarea combustibililor alternativi, în conformitate cu cadrele naționale de politici C8.</p>			
--	--	--	--	---	--	--	--

				<p>Include un rezumat al evaluării riscurilor de siguranță rutieră, în conformitate cu strategiile naționale de siguranță rutieră existente, împreună cu o cartografiere a drumurilor și secțiunilor afectate și furnizarea cu prioritate a investițiilor corespunzătoare relevante</p> <p>C9. furnizează informații privind resursele bugetare și de finanțare corespunzătoare investițiilor planificate și necesare pentru acoperirea costurilor de exploatare și de întreținere a infrastructurilor existente și a celor planificate</p>			
<p>Un cadru de politică strategic pentru sistemul de educație și formare, la toate nivelurile</p>		<p>d (ii) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;</p>		<p>Existența unui cadru de politică strategic la nivel național și/sau regional pentru sistemul de educație și formare, care cuprinde:</p> <p>C1. sisteme de anticipare și previziuni privind competențele, bazate pe date concrete, precum și mecanisme și servicii de monitorizare</p> <p>C2. măsuri care să garanteze un acces egal, participarea și absolvirea unor programe de educație și formare de calitate, relevante și</p>			

				<p>incluzive și dobândirea de competențe-cheie la toate nivelurile, inclusiv în învățământul superior</p> <p>C3.un mecanism de coordonare la toate nivelurile sistemului de educație și formare, inclusiv la nivelul învățământului terțiar, și o atribuire clară a responsabilităților între autoritățile naționale relevante și/sau organismele regionale</p> <p>C4.modalități de monitorizare, evaluare și revizuire a cadrului de politică strategic</p> <p>C5.măsuri care să vizeze adulții cu calificări și competențe reduse și persoanele provenind din medii socioeconomice dezavantajate, și cursuri de perfecționare profesională</p> <p>C6. Măsuri de sprijinire a cadrelor didactice, a formatorilor și a personalului universitar în ceea ce privește metode de învățare adecvate, evaluarea și validarea competențelor-cheie măsuri destinate a promova mobilitatea cursanților și a personalului și</p>			
--	--	--	--	---	--	--	--

				colaborarea transnațională a formatorilor și a personalului didactic, inclusiv prin recunoașterea rezultatelor studiilor și a calificărilor.			
--	--	--	--	--	--	--	--

5. Programme authorities

Reference: Article 17(3)(j); Article 65, Article 78 CPR

Table 13: Programme authorities			
Programme authorities	Name of the institution [500]	Contact name [200]	E-mail [200]
Managing authority	Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia		
Audit authority	Autoritatea de Audit – Organism independent pe lângă Curtea de Conturi a României		
Body which receives payments from the Commission	Ministerul Finanțelor Publice prin Autoritatea de Certificare și Plată		
Where applicable, body or, bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 30(5)			
Accounting function in case this function is entrusted to a body other than the managing authority	Ministerul Finanțelor Publice prin Autoritatea de Certificare și Plată		

Reference: 4th subparagraph of Article 17(3)

The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 30(5) if more bodies are identified to receive reimbursements

The portion of the percentages set out in Article 30(5)(b) that would be reimbursed to the bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 30(5) (in percentage points)	
Body 1	p.p.
Body 2	p.p.

6. Partnership

Reference: Article 17(3)(g)

<p><i>Text field [10 000]</i></p> <p>Principiul parteneriatului reprezintă un aspect esențial în procesul de programare și gestionare a fondurilor aferente PC fiind o condiție pentru elaborarea unor politici economice, sociale și teritoriale realiste, eficiente, eficace și cu impact pozitiv. Mai mult decât atât, importanța parteneriatului rezultă atât din nevoia de a asigura transparența procesului de programare și implementare, cât și pentru a oferi posibilitatea de implicare și responsabilizare tuturor actorilor interesați. În conformitate cu prevederile Regulamentelor UE aplicabile fondurilor ESI, prin AP 2014-2020 a fost stabilit un mecanism de coordonare a implementării fondurilor ESI. La nivel strategic, această coordonare este realizată prin intermediul Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat (CCMAP), organism interinstituțional coordonat de MFE, constituit în luna octombrie 2014, printr-o procedură publică de selecție, cu respectarea prevederilor Reg. delegat (UE) nr.240/2014 al Comisiei Europene din 7 ianuarie 2014 privind Codul european de conduită referitor la parteneriat.</p> <p>Pentru perioada de programare 2021-2027, MFE îndeplinește în continuare calitatea de coordonator național al elaborării documentelor de programare, respectiv a AP și a programelor subsecvente, asigurând totodată cadrul partenerial prin implicarea tuturor părților interesate reprezentative pentru programarea și implementarea fondurilor aferente PC. Primele consultări parteneriale au avut loc în prima jumătate a anului 2019, fiind constituite 5 grupuri parteneriale aferente celor 5 Obiective de Politică prevăzute la nivelul propunerii de Regulament general. Componenta grupurilor de lucru a fost stabilită plecând de la membrii Comitetelor de Monitorizare ale Programelor Operaționale 2014-2020 și membri/ observatori/ invitați CCMAP, cărora li s-au alăturat o serie de parteneri care și-au exprimat interesul pentru a face parte din aceste grupuri.</p> <p>În perioada 2019-2020, au avut loc numeroase consultări, atât prin organizarea de reuniuni parteneriale, cât și prin intermediul corespondenței electronice, fiind solicitate observații/ propuneri pe marginea priorităților de finanțare post 2020. În perioada mai-septembrie 2019 au fost realizate reuniuni de informarea a structurilor parteneriale, în care au fost prezentate, pe de o parte, schimbările majore de la nivelul Regulamentelor UE ale Politicii de Coeziune, și, pe de altă parte,</p>
--

nevoile de intervenție (pornind de la concluziile Raportului de Țară – Anexa D) și prioritățile de investiție care au derivat din acestea aferente domeniilor de interes.

În luna noiembrie 2019, MFE a organizat mai multe reuniuni parteneriale, atât la nivelul Grupurilor parteneriale, cât și pe grupuri tehnice de lucru, în care au fost dezbătute logicile de intervenție pe domenii, corespunzător celor 5 obiective de politică. Acestea au fost publicate pe site-ul MFE, la secțiunea Perioada de Programare 2021-2027, astfel încât să se asigure transparența dezbaterilor și posibilitatea de consultare cât mai largă a tuturor părților interesate.

În data de 28 noiembrie 2019 a avut loc un prim eveniment de amploare vizând consultarea asupra viitoarei perioade de programare – 2021-2027, eveniment la care au participat reprezentanți ai mediului de afaceri, societății civile, autorităților publice centrale și locale, beneficiari de fonduri europene. În cadrul, acestui eveniment au fost prezentate: stadiul negocierilor documentelor de programare 2021-2027, logica intervențiilor pe domenii de intervenție, dar și arhitectura viitoarelor programe operaționale și mecanismul de consultare partenerială pentru viitor.

Odată cu definitivarea arhitecturii viitoarelor Programe Operaționale prin Memorandum la nivelul Guvernului în luna februarie 2020, grupurile de lucru organizate la nivelul celor 5 obiective de politica au fost restructurate la nivel de program ca urmare a unui *Apel Național pentru exprimarea interesului și pentru selecția partenerilor în cadrul structurilor parteneriale aferente Programelor Operaționale* care a fost organizat în perioada mai – iulie 2020.

Totodată, MFE implementează un proiect de Asistență Tehnică „*Srijin pentru implementarea principiului parteneriatului în coordonarea și gestionarea fondurilor europene privind coeziunea*”, care își propune crearea unui sistem coordonat de informare și comunicare pentru parteneri și elaborarea *Codul Național de Conduită privind Parteneriatul pentru Fondurile Europene aferente Politicii de Coeziune*.

Dincolo de activitatea concretă a structurilor parteneriale, transparența în procesul de programare este asigurată prin intermediul secțiunii dedicate la nivelul site-ului MFE, în cadrul căreia sunt postate cu regularitate documentele relevante pentru procesul de programare supuse consultării: logicile intervențiilor, diversele versiuni ale Programelor Operaționale, precum și calendarul consultărilor publice (link web: <http://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>).

Astfel, după publicarea la 31 iulie a primelor versiuni ale Programelor Regionale 2021-2027, în data de 19 august a avut loc o consultare publică în sistem de videoconferință la care au participat prin intermediul platformei Webex aproximativ 180 de reprezentanți ai partenerilor. Observațiile/proponerile formulate în timpul reuniunii și/sau transmise ulterior în scris au fost analizate și, după caz, integrate în versiunea revizuită a programelor de către ADR Sud Muntenia.

În paralel, pentru pregătirea POR 2021-2027, la nivelul regiunii Sud Muntenia au fost desfășurate consultări cu autoritățile publice locale competente, partenerii economici și sociali precum și alte organisme relevante care reprezintă societatea civilă, inclusiv parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea integrării sociale, egalității de gen și nediscriminării care, în conformitate cu abordarea bazată pe guvernanta pe mai multe niveluri se implică pe durata programării și, ulterior în implementare, inclusiv prin participarea la comitetul de monitorizare.

Astfel, începând cu anul 2019, au avut loc consultări publice cu structurile parteneriale de referință la nivel regional, implicate în programarea și implementarea fondurilor europene, după cum urmează:

- Întrunirea Consiliului pentru Dezvoltare Regională privind Constituirea Comisiei Regionale pentru stabilirea criteriilor de selecție a proiectelor strategice din regiunea Sud - Muntenia ce vor reprezenta anexă la Planul de Dezvoltare Regională pentru documentele de programare 2021-2027 – 4 martie 2019,

- Întrunirea Comitetului Regional pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 – 7 noiembrie 2019,
- Întâlniri ale Grupurilor de Parteneriat Locale pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 - 12 noiembrie 2019, 13 noiembrie 2019, 14 noiembrie 2019, 15 noiembrie 2019, 18 noiembrie 2019, 21 noiembrie 2019, 26 noiembrie 2019,
- Întâlniri ale Grupurilor Tematice Regionale pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională 2021 – 2027 - 28 ianuarie 2020, 4 februarie 2020, 11 februarie 2020, 13 februarie 2020, 20 februarie 2020, 25 februarie 2020, 14 aprilie 2020,
- Întâlniri de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții Consiliilor județene din Sud Muntenia - 6 mai 2020,
- Întâlnire de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții municipiilor reședință de județ - 7 mai 2020, 10 iunie 2020;
- Întâlnire de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții orașelor și municipiilor din Sud Muntenia - 22 iunie 2020,
- Întruniri de tip Focus-grup de descoperire antreprenorială - 26 iunie 2020, 6 iulie 2020, 8 iulie 2020,
- Întruniri ale Comisiei regionale pentru stabilirea criteriilor de selecție a proiectelor strategice ale regiunii Sud Muntenia - 30 iunie 2020, 24 iulie 2020, 8 septembrie 2020,
- Sesiune comună de lucru online cu reprezentanții mediului public și ai mediului privat realizată sub genericul “Parteneriat pentru dezvoltare durabilă și inovare socială” - 10 iulie 2020,
- Întâlniri de lucru privind pregătirea perioadei de programare 2021-2027 cu reprezentanții Consiliilor județene și reprezentanții orașelor și municipiilor din Sud Muntenia - 28 iulie 2020,
- Întrunirea Consiliului pentru Dezvoltare Regională privind Constituirea Comisiei Regionale pentru aprobarea criteriilor suplimentare și a criteriilor de alocare financiară pentru pregătirea portofoliului de proiecte strategice, aferente OUG 88/2020 la nivelul regiunii Sud Muntenia - 5 august 2020,
- Întâlnire de lucru privind pregătirea pentru perioada de programare 2021-2027 cu reprezentanții orașelor și municipiilor din Sud Muntenia - 7 august 2020.

7. Communication and visibility

Reference: Article 17(3)(i) CPR, Article 42(2) CPR

În ceea ce privește informarea și comunicarea, evaluările realizate în perioada 2014-2020 indică o percepție și o notorietate pozitivă a Programului, precum și premisele pentru îmbunătățirea acestor atribute, prin acordarea unei atenții sporite mesajelor și a instrumentelor de transmitere a acestora către categoriile de public țintă. Activitățile specifice comunicării cu rolul de a conferi vizibilitatea necesară intervențiilor realizate prin POR, vor fi precis orientate, în vederea obținerii unui impact corespunzător și a unei cât mai mari valori adăugate. În acest sens, vor fi organizate, la nivelul Autorității de Management, ADR Sud Muntenia, diferite tipuri de evenimente, precum: sesiuni de comunicare și informare, conferințe la care participă actorii implicați în implementarea programului, sesiuni de instruire a potențialilor beneficiari cât și a beneficiarilor privind implementarea proiectelor, vizite la proiecte, întâlniri de lucru, etc.

Obiectivul Strategiei de Comunicare este acela de a promova rolul și contribuția Programului Operațional Regional 2021 – 2027 la dezvoltarea regiunii Sud Muntenia prin asigurarea transparenței și diseminarea informațiilor referitoare la sursele de finanțare, în vederea contractării fondurilor

alocate prin program către toate categoriile de potențiali beneficiari din regiunea Sud Muntenia și a publicului țintă.

Obiectivele specifice ale Strategiei de Comunicare sunt:

- creșterea notorietății POR ca program ce finanțează dezvoltarea regională, la nivelul publicului țintă general;
- Informarea tuturor categoriilor de public țintă cu privire la apelurile de proiecte, lansări de proiecte și stadiul de implementare în vederea creșterii absorbției (publicare pe site, transmitere informații prin e-mail, newsletter etc.);
- Explicarea regulilor și a mecanismului de acordare a finanțărilor și implementare a proiectelor în funcție de specificul fiecărei categorii de public țintă vizat, pe toată perioada de derulare a programului de finanțare: 100% răspunsuri la solicitările de informații;
- Informarea beneficiarilor cu privire la Manualul de Identitate Vizuală pentru POR 2021 - 2027, astfel încât aceștia să respecte și să aplice regulile de informare, publicitate și vizibilitate în cadrul proiectelor pe care le derulează prin avizarea favorabilă (100% răspunsuri, sprijin la clarificări, MIV realizat în format editabil ca instrument util pentru beneficiari);
- Creșterea notorietății AM - ADR Sud Muntenia ca instituție care gestionează POR.

Informarea și promovarea vor fi realizate prin toate mijloacele de comunicare – on-line, media, întâlniri directe, e-mail, telefon, fax, rețele de socializare, newsletter, site etc.

Astfel, îndeplinirea obiectivelor specifice va conduce la realizarea obiectivului general și implicit la creșterea vizibilității Programului.

8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Reference: Articles 88 and 89 CPR

Table 14: Use of Union contribution based on unit costs, lump sums, flat rates and on financing not linked to costs

Indication of use of Articles 88 and 89 CPR*	Priority No	Fund	Specific objective (Jobs and growth goal) or area of support (EMFF)
Use of reimbursement of eligible expenditure based on unit costs, lump sums and flat rates under priority according to Article 88 CPR	Priority 1	ERDF	SO 1
			SO 2
	Priority 2	ESF+	SO 3
			SO 4
	Priority 3	CF	SO 5
			SO 6
	Priority 4	JTF	SO JTF

Use of financing not linked to costs according to Article 89 CPR	Priority 1	ERDF	SO 7
			SO 8
	Priority 2	ESF+	SO 9
			SO 10
	Priority 3	CF	SO 11
			SO 12
	Priority 4	JTF	SO JTF

Appendix 1: Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

Template for submitting data for the consideration of the Commission

(Article 88)

Date of submitting the proposal	
Current version	

A. Summary of the main elements

Priority	Fund	Specific objective	Category of region	Estimated proportion of the total financial allocation within the priority to which the SCO will be applied in % (estimate)	Type(s) of operation		Corresponding indicator name(s)		Unit of measurement for the indicator	Type of SCO (standard scale of unit costs, lump sums or flat rates)	Corresponding standard scales of unit costs, lump sums or flat rates
					Code	Description	Code	Description			

B. Details by type of operation (to be completed for every type of operation)

Did the managing authority receive support from an external company to set out the simplified costs below?

If so, please specify which external company:

Types of operation:

1.1. Description of the operation type	
1.2 specific objective	

1.3 Indicator name ⁵⁶	
1.4 Unit of measurement for indicator	
1.5 Standard scale of unit cost, lump sum or flat rate	
1.6 Amount	
1.7 Categories of costs covered by unit cost, lump sum or flat rate	
1.8 Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation? (Y/N)	
1.9 Adjustment(s) method	
1.10 Verification of the achievement of the unit of measurement - what document(s) will be used to verify the achievement of the unit of measurement? - describe what will be checked during management verifications (including on-the-spot), and by whom. - what arrangements to collect and store the data/documents described?	
1.11 Possible perverse incentives or problems caused by this indicator, how they could be mitigated, and the estimated level of risk	
1.12 Total amount (national and EU) expected to be reimbursed	

C: Calculation of the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates

⁵⁶ Several complementary indicators (for instance one output indicator and one result indicator) are possible for one type of operation. In these cases, fields 1.3 to 1.11 should be filled in for each indicator.

1. Source of data used to calculate the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates (who produced, collected and recorded the data; where the data are stored; cut-off dates; validation, etc.).

2. Please specify why the proposed method and calculation is relevant to the type of operation.

3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and attached to this annex in a format that is usable by the Commission.

4. Please explain how you have ensured that only eligible expenditure was included in the calculation of the standard scale of unit cost, lump sum or flat rate.

5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.

Appendix 2: Union contribution based on financing not linked to costs

Template for submitting data for the consideration of the Commission

(Article 89)

Date of submitting the proposal	
Current version	

A. Summary of the main elements

Priority	Fund	Specific objective	Category of region	The amount covered by the financing not linked to cost	Type(s) of operation	Conditions to be fulfilled/results to be achieved	Corresponding indicator name(s)	Unit of measurement for the indicator	Envisaged reimbursement to the beneficiaries

								Cod e	Descripti on		
The overall amou nt covere d											

B. Details by type of operation (to be completed for every type of operation)

Types of operation:

1.1. Description of the operation type			
1.2 specific objective			
1.3 Conditions to be fulfilled or results to be achieved			
1.4 Deadline for fulfilment of conditions or results to be achieved			
1.5 Indicator definition for deliverables			
1.6 Unit of measurement for indicator for deliverables			
1.7 Intermediate deliverables (if applicable) triggering reimbursement by the Commission with schedule for reimbursements	Intermediate deliverables	Date	Amounts
1.8 Total amount (including EU and national funding)			
1.9 Adjustment(s) method			
1.10 Verification of the achievement of the result or condition (and where relevant, the intermediate deliverables) - describe what document(s) will be used to verify the achievement of the result or condition			

<p>- describe what will be checked during management verifications (including on-the-spot), and by whom.</p> <p>- describe what are the arrangements to collect and store the data/documents</p>	
<p>1.10a Use of grants in the form of financing not linked to costs</p>	
<p>1.11 Arrangements to ensure the audit trail</p> <p>Please list the body(ies) responsible for these arrangements.</p>	

Appendix 2a: List of planned operations of strategic importance- Article 17(3)

Text field [2 000]

Appendix 4: EMFF action plan for each outermost region

Template for submitting data for the consideration of the Commission

Date of submitting the proposal	
Current version	

1. Description of the strategy for the sustainable exploitation of fisheries and the development of the sustainable blue economy

<i>Text field [30 000]</i>
----

2. Description of the main actions envisaged and the corresponding financial means

Description of the main actions	EMFF amount allocated (EUR)
Structural support to the fishery and aquaculture sector under the EMFF <i>Text field [10 000]</i>	
Compensation for the additional costs under Article 21 of the EMFF <i>Text field [10 000]</i>	
Other investments in the sustainable blue economy necessary to achieve a sustainable coastal development <i>Text field [10 000]</i>	

3. Description of the synergies with other sources of Union funding

<i>Text field [10 000]</i>
